Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...1921 оной ...21-һээ гарана | № 208 (15831) | 1981 оной сентябриин 9, среда | Сэн 2 мүнгэн.

„...Бидэ совет-вьетнамай харилсаа холбооной холын хараата асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байнабди. Ерэхэ жэлнүүдтэ тэрэ али бүхы талаараа үргэдхэхэ юм. Вьетнам арадта үзүүлэгдэдэг Советскэ Союзай туһаламжа улам ургаха. Бидэ вьетнам ханинартаа өөһэдынгөө баялиг һайнаар, гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ хэрэгтэнь туһалхабди“.

(Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэһөө).

НҮХЭД Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ, ЛЕ ЗУАНАЙ УУЛЗАЛГА

...ССС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй ...вно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев ...хани ёһоной албанай хэ... Советскэ Союзда ерэһэн КПВ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Ле Зуан ...сентябриин 7-до Кремль... уулзаа.

...болоһон хөөрэлдөөн...

...талаһаа — КПСС-эй ...Политбюрогой гэ... СССР-эй Министрнүү... Соведэй Түрүүлэгшэ ...Тихонов, КПСС-эй ЦК... Политбюрогой гэшүүн, ...эй гадаадын хэрэгүү... министр А. А. Громыко, ...эй ЦК-гай таһагые ...һын нэгэдэхи орлогшо ...Рахманин, КПСС-эй ...ай Генеральна секретарь туһалагша А. И. Бла... ГКЭС-эй түрүүлэгшын ...ин орлогшо В. Г. Мо..., СССР-һээ СРВ-дэ байһан сайд Б. Н. Чап...

...тнамай талаһаа — КПВ... ЦК-гай Политбюрогой ..., СРВ-гэй Министр... Соведэй Түрүүлэгшын ...шо То Хыу, СРВ-гэй ...анай түрүүлэгшын ор... Дав Нгок Суан, КПВ... ЦК-гай Генеральна сек... ...ин туһалагша Донго ..., СРВ-һээ СССР-тэ бай... ...шэн сайд Нгуен Хыу ...гшэд хабаадаба.

...э Л. И. Брежнев ...эй дотоодын байдалые ...ойлон дурдаха зуураа ...тэмдэглээ: түбэй ба ...удай партийна орга... ...инууд, коммунис бай... ...тын бүхы һалбари... ...урагшаа жэгдэ тэг... ...этигэлтэйгээр даб... ...н тула партийно-эмхил... ...ба узэл суртаалтай ехэ ...эри ябуулна. Экономи... ...ашаг урэ түгэсөөр хүг... ...э—гол шухала зорил... ...болоно. Энэмнай арадай ...ын хүтэлбэрилгэ улам ...улан һайжаруулха ...алда саг үргэлжэ ан... ...а хандуулхые, научно... ...ческэ дэбжэлтэ урма... ...лые, кадрнуудай тухай ...политическэ бэлэдхэлэй ...хэмжээ улам дээшэлүүл... ...аа хаанагүй, бүхы юу... ...э шанга алмалта арьба... ...хэхые уялгална гэбэ.

...эр Ле Зуан экономи... ...һэргээн бодхоохо, хүг... ...ын тула вьетнам арадай ...ажа байгаа шэн орол... ...хүсэлэлгэ тухай. Вьет... ...Коммунис партиин V ...дэ бэлэдхэлэй үргэнөөр ...гардажа байһан тухай ...

...дахи съездын тодор... ...һон ороной социально... ...омическа зорилгонуудые ...үүлгэдэ 1979 оной фев... ...н уеэр Пекинэй зүгһөө ...эзэрхэг түримхэй ...олго горитой һаал уша... ...һан байгаа Хитадай ха... ...ябуулгануудые гэдэргэ ...ын тула горитой хүсэн ...һан, һамшаһан юм. Тии... ...шье, тэрэ үеын орёо ор... ...байдалда Вьетнамай ...мунистнууд, Вьетнамай ...шад ороной экономичес... ...эй ургалта түйлаһан, ...ствын социалис үндэһэ ...ые бэхижүүлһэн байна.

Совет-вьетнам харилсаан ...шье, шанарайшье та... ...аа улам үргэдэн хүгжэ... Партийна ба гүрэнэй та... ...э бэелүүлэгдэдэг холбоо ...саанууд бүри бэхижээ. ...номическа харилсаа хол... ...ой хэмжээн улам ургаа. ...ветскэ Союз социалис ...тнамай оборонно хүсэ ша... ...ла бэхижүүлгэдэнь туһа ...эжэ үргэлжэлһөөр гэжэ

Л. И. Брежнев, Ле Зуан сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэбэд.

Ажахын ехэ удха шанартай 40 барилга эхилээшэ табан жэлдэ СРВ-дэ хамтын хүсөөр бүтээгдэхээр хараалагданхай. Урда Вьетнамай газар дороһоо нефть ба газ гарган абаха хүдэлмэри хэгдэнэ. СССР-тэ эльгээгдэдэг товарнуудай, нэрлэн хэлэбэл, Совет Алас-Дурнын ба Сибириин нютагуудта эльгээгдэдэг овощой, үрэ жэмэсүүдэй хэмжээе нилээд ехэ болгохоор хараалагдана.

Нүхэр Ле Зуан социалис байгуулалтын элдэб һалбаринуудай талаар СРВ-дэ үзүүлдэг үрэ ехэтэй дэмжэлгэ ба туһаламжын түлөө КПСС-тэ, совет арадта Вьетнамай Коммунис партиин, бүхы вьетнам арадай үмэнэһөө гүнзэгы баяр баясхалан хүргэбэ.

Уулзалтын үедэ уласхоорондын асуудалнууд харагдаа.

США-гай дай журеедэдэг политика, тэрэшэлэн Хитадай эзэмдэн зонхилхо эрмэлзэл хүсэлэнгүүд дэлхэй дээрэхи, тэрэ тоодо Зүүн-Урда Азидахи байдалые орёо түбэгтэй болгоо Вьетнамай, Лаосой, Кампучиин арадууд амгалан тайбан, зохёон байгуулхы зорилгонуудта оролдолго хүсэлэнгүүдээ сүм зорюулха арга боломжонуудһаа үшөөл хаһагданхай байна. Америкын захиргаанай зүгһөө дэмжэгдэдэг Пекинэй саг үргэлжын харата балмад сэрэгэй ябуулганууд эдэ оронуудай амгалан тайбан байдалда аюул тохёолдуулна. Хитад ба США Индохитадай оронуудта эсэргүү политическэ ба экономическа бойкот эмхидхэхэ һэдэлгэ гаргана. Тэрэнэй тулада АСЕАН-ай оронуудта будуулиг хашалта хэнэ. Теэд, амгалан тайбан байдалай хэрэгтэ харша политикань арадуудай хүсэлэл эрмэлзэлдэ зөрншэнэ. Тиимэһээ бурууһурэхэнь дамжаггүй.

Азидахи аюулгүй байдалые баталхалга — Азиин гүрэнүүдэй бултанай уг зорилго болохо ёһотой гэжэ СССР ба СРВ этигэнэ.

Энээнтэй дашарамдуулан, Индитэй харилсаа холбооной ургэдэлтые эдэнэр ехэ удха шанартайда тоолоно, Индонезитэй, Малайзитай, амгалан тайбан байхые хүсэдэг Азиин бүхы оронуудтай хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо заһаруулха, бэхижүүлхээр бэлэн байһанаа элирхэйлнэ. Азиин гүрэнүүдэй хоорондын үнэхөөрөө хүршэ ёһоной харилсаа заһаруулан һайжаруулхын тула оролдолго хүсэлэнгүүдтэ Японой оролсоо һаань, Азидахи амгалан байдалай хэрэг ашатай туһатайгаар хүгжэхэ байгаа.

Дэлхэй дээрэхи политическэ оршон байдалые заһаруулан һайжаруулха зорилгоор социалис гүрэнүүдэй сэхэ шууд баримталан бэелүүлдэг политика элдэб гүрэнүүдэй харюусалгатай политическэ бүлэгүүдэй зүгһөө һайшаагдан угтагдаха, уласхоорондын олониитын зүгһөө эршэмтэйгээр дэмжэгдэхэ гээд этигэжэ байһанаа нүхэд Л. И Брежнев, Ле Зуан элирхэйлбэ.

Нүхэд Л. И. Брежневэй, Ле Зуанай уулзалга үнэн сэдьхэлэй, аха дүү ёһоной оршон байдалда үнгэрөө. Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалнуудаар тон адли хараа бодолнуудтай байһаниинь элирээ.

(ТАСС).

ХАНИ ХАЛУУН, АХА ДҮҮГЭЙ ОРШОНДО

Сентябриин 7-до Кремлиин Ехэ ордон дотор КПСС-эй Центральна Комитет Вьетнамай Коммунис партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Ле Зуанай хүндэлэлдэ сайлалга эмхидхэбэ.

Ле Зуантай хамта КПВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СРВ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо То Хыу болон бусад вьетнам нүхэдүүд байлсаа.

Совет зүгһөө сайлалга дээрэ Л. И. Брежнев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Н. А. Тихонов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо И. В. Архипов, СССР-эй министрнүүд, СССР-эй Гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр болон бусад тусхай тушаалтад байлсаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. И. Брежнев сайлалга дээрэ үгэ хэлээ.

Нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ

Эрхим хүндэтэ нүхэр Ле Зуан!

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Мүнөөдэр манайда Вьетнамай үдэр боложо байна гэжэ хэлэмээр. Үглөөнһөө бидэ хэдэн часай туршада хөөрэлдөө хээбди. Харин мүнөө вьетнам ханинартаяа дахинаа, тиихэдээ сайлалгын столой дэргэдэ юрын лэ оршон байдалда хөөрэлдэжэ байнабди.

Нэн түрүүн хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдээр сэдьхэлээ ханаги байһанаа элирхэйлхэ дуран хүрэнэ. Мүнөөдэрэй зорилгонууд болон ерээдүйн хараа шэглэлнүүд тухай манай һанамжанууд алгасанагүй гэжэ эдэ хөөрэлдөөнүүд баталхаа. Тэдэмнай тон адли байна.

Үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдтэ ямаршье нюуса юумэн байхагүй. Бидэ совет-вьетнамай харилсаа холбооной холын хараата асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байнабди. Ерэхэ жэлнүүдтэ тэрэ али бүхы талаараа үргэдхэхэ юм. Вьетнамдахи социалис байгуулалтада үзүүлэгдэдэг Советскэ Союзай туһаламжа улам ургаха. Бидэ вьетнам ханинартаа өөһэдынгөө баян нөөсэнүүдые һайнаар, гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ хэрэгтэнь туһалхабди.

Мүнөөнэй хүлгөөтэ үе сагта уласхоорондын шухала асуудалнуудта ехэхэн анхаралай хандуулагдаха болоһониинь ойлгосотой ёһотой.

Гадаадын политикын талаар манай ниитэ ёһо гурим гэхэдэ, эб найрамдал, бүгэдын амгалан тайбан байдал найдамтай, үнэн зүб ба эбдэршэгүй эб найрамдал болоно гэжэ, һаяхан үнгэрһэн Крымдэхи уулзалгануудтал адли, нүхэр Ле Зуантай манай хөөрэлдөөнүүд эли тодоор гэршэлэн харуулаа.

Харин нимэ амгалан тайбан байдалда оршохын тула гансашье һайн һайхан үгэнүүд бэшэ, харин бодото хэрэгүүд, бусад гүрэнүүдэй эрхэ болон аша туһануудые бодото дээрэнь хараадаа абахаар бэлэн байлга хэрэгтэй болоно бшуу. Мүн хөөрэлдөөнүүдэй гуримаар арсалдаата асуудалнуудые шиидхэлгэ тэсэмгэйгээр бэдэрхэ шадабариин хэрэгтэй болодогынь эли ха юм. «Бээ бариха ба бээ бээ ойлголсохо» тухай олон табан үгэ шашалдаха. теэд тэрээнтэй хамта һүйдхэлтэ, эзэрхэг түримхэй политикые, тэрэ тоодо буу зэбсэгэй талаар. бэелүүлхэ гээшэмнай бэе бэедээ найдахагүй ябадал үүсхэхэ, эб найрамдалай үндэһэ һуури муудхааха хэрэг болоно бэшэ аал.

Бүгэдэнһөө хүсэ ехэтэй болохо зорилго табилга. дэлхэй дээрэ эзэрхэн зонхилогшо болохые һэдэлгэ — эдэ бүгэдэ халаа холын бэшэ үнгэрһэн түүхэдэ үзэгдэһэн ябадалнууд гээшэ. Теэд эдэ һэдэлгэнүүд юугээр дүүрээ һэн бэ гэжэ бүгэдэндэ һайн мэдээжэ ха юм.

Советскэ Союз тухай хэлэхэ болоо һаа, бидэ хэзээдэшье сэрэгэй талаар үлүү хүсэтэй болохо арга бэдэрээгүйбди, бэдэрнэшьегүйбди. Өөрынгөө ороной аюулгүй байдалые, мүн манай союзнигуудай аюулгүй байдалые найдамтайгаар аршалан хамгаалхаһаа сааша бидэ юумэ хэхэгүйбди, хэхэ хүсэлтэйшье бэшэбди. Шэнэ, бүри ехэ хүсэтэй буу зэбсэгүүдые зохёон байгуулхаһаа арсахые Советскэ Союз саг үргэлжэ уряалдаг байна. Гэбэшье США болон бусад НАТО-да хабаадагшадай сэрэгүүдтэ иимэ буу зэбсэгүүдэй бии болохо ябадалые анхаралгүйгөөр бидэ хаража байхагүйбди гэжэ гүн харюусалгатайгаар би хэлэхэ байнаб. Хэрбээ иимэ юумэнэй үзэглэбэл, Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд эдэ буу зэбсэгүүдтэ ёһотоор харюусахаар юумэтэй байха.

80-яад онуудта эб найрамдал хангаха үргэн ехэ программые манай партиин XXVI съезд зохёон найруулаа бэлэй. Совет дурадхалнууд бүхы оронуудта шэглүүлэн найруулагдаһан, тиимэһээ бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы районуудтахи оршон байдалые һайжаруулха хэрэгтэ алба хэхэ зорилготой.

Энэмнай бүрин хүсэдөөр Азидашье хабаатай. Бэшэ түбидэ орхоод, Азида эб найрамдал байгуулха гээшэ эгээл шухала хэрэгтэй зүйл болоно. Азиин нилээд олон оронуудта хүн бүхэндэ хүртэлэг национальна доход эгээл багa хэмжээндэ байна бшуу. Имагтал Азида үшөө һүнөөгдөөгүй хуушан хёмороо зуришэлдөөнүүдтэ шэнэнүүд нэмээгдэнэ. Зүүн-Урда Ази дээгүүр аюулта һалхин хирэ-хирэ болоод лэ үлеэдэг байха юм. Империализмын болон эзэрхэн зонхилолгын хүсэнүүд намдуу түбшэн Азиһаа айна ха юм.

Азиин эгээл ехэ гүрэн болохо Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй уласхоорондын оршон байдал муудхааха гэһэн муу муухай хэрэгтэ оронойнгоо хүсэ шадалые һалгажа байһаниинь ехэл хохидолтой ябадал болоно. Азиин оронуудые хоорондонь хэрэлдүүлхээ, Советскэ Союзда, Вьетнамда, социализмын дэлхэйдэ харша ябуулгануудые үүдхэхэ гэжэ оролдоно. Энэмнай нэн түрүүн Хитадай өөрынь арадта ехэ хохидолтой гэжэ үшөө дахин дабтаһуу.

Пекинэй энэ һэдэлгэдэ эсэргүүсэн, Азиин олон гүрэнүүд хүршэ ёһоной бата бэхи харилсаа байгуулхын түлөө оролдонод. Тэдэмнай Вашингтонине дахахаяа болинхой. Тэдэ бэеэ даагаад, амгалан тайбан ажаһуухые хүсэнэ. Иимэ хараа бодол гансал хүндэлэлдэ хүртэжэ шадаха байна бшуу. Имагтал эб найрамдал ба эрхэ сүлөө хүсэдэг Азиин арадууд өөһэдөө Азиингаа эзэд байха зэргэтэй. Тэдэнэй хэрэгүүдтэ, тэдэнэй ажабайдалай аша туһада гадаадын ямаршье хамааралсалгые эрид шууд буруушааха тэдэ эрхэтэй ха юм.

Индиин, Индо-Хитадай оронуудай, Азиин бусад гүрэнүүдэй уласхоорондын аша нүлөөгэй ургалтые, дэлхэйн политикада тэдэнэй эдэбхитэй хабаадалгые бидэ һайшаан дэмжэнэбди. Бүхы Зүүн-Урдахи Азиие эб найрамдалай ба тогтууритай нютаг болгохо гэжэ Лаос болон Кампучитай суг хамта Вьетнамай гаргадаг оролдолгые бидэ һайшаан дэмжэнэбди.

Уласхоорондын политикада, бүхы бусад хэрэгүүдтэл адли, коммунистнууд ангиин хараа бодолтой байдаг гээшэ. Тэдэ ажалшадай аша туһые, арадуудай аша туһые аршалан хамгаалдаг. Ушар иимэһээ, шахардуу байдал һуларуулгын түлөө, буу зэбсэг хураалгын ба бүхы гүрэнүүдэй хоорондохи амгалан тайбан харилсаа холбооной түлөө имагтал тэдэ эрид шангаар тэмсэдэг юм.

Манай хүндэтэ айлшан, вьетнам коммунистнуудай гайхамшагта хүтэлбэрилэгшэ, интернационалист-ленинец нүхэр Ле Зуанай түлөө;

Аха дүү вьетнам арадай түлөө: тэрэнэй һайн һайхан хүсэл ба эрэлхэг зориг заатагүй бүхы дэлхэй дээрэ мэдэрэгдэхэ байха;

Совет-вьетнам бата бэхи хани барисаанай түлөө;

Дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө хундагаяа үргэхыетнай дурадханаб.

• • •

Нүхэр Ле Зуан харюугай үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Ле Зуанай хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэр Леонид Ильич Брежнев!

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Марксизм-ленинизмын ба социалис интернационализмын үндэһэ һуури дээрэ СССР-тэй аха дүү ёһоной хани барисаагаа. али бүхы харилсаа холбоогоо бэхижүүлхын түлөө Вьетнамай Коммунис парти, Вьетнамай Социалис Республика залан сэхээр тэмсэнэ. Советскэ Союзтай бата нэгэдэлтэй байлга вьетнам арадта Эхэ оронoo хамгаалгын ба байгуулалтын хэрэгэй түбхын түрүүшын шухала удха шанартай эрхэ нүхэсэл. найдамтай эшэ үндэһэн болодог юм. Манай хани барисаан ба харилсаа холбоон үе сагаар шалгагдажа, олохон тодорхой хэрэгүүдтэ бэелүүлэгдэжэ байнхай.

Үнгэрһэн жэлнүүдтэ, илангаяа хани барисаан ба харилсаа холбоон тухай вьетнам-совет договорто габ табигдаһанһаа хойшо, манай партинууд болон гүрэнүүдэй хоорондохи аха дүүгэй бата нэгэдэлэй харилсаан улам бэхижээ, бүхы һалбаринуудаар Вьетнамай ба Советскэ Союзай хоорондохи холбоо барисаан шэнэ шатада гараа. Һанамжануудаа халан абалсалгымнай гайхамшагта урэ дүнгүүд СРВ-гэй, СССР-эй хоорондохи али бүхы харилсаанда шэнэ ехэ арга боломжонуудые нээхэ. КПВ-гэй V съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө, съезд дээрэ баталагдан абтаха шухала шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ манай бүхы партида, манай бүхы арадта хүсэтэ нүхэсэл болохо байһаниинь арсашагүй.

Вьетнамда асари ехэ туһаламжа үзүүлһэнэйтнай, хэлбэришэгүй һайн һайхан мэдэрэлтэй байһанайтнай түлөө Советскэ Союзай алдарта Коммунис партида, агуу ехэ совет арадта, Танда, хүндэтэ нүхэр Леонид Ильич Брежнев, Вьетнамай Коммунис партиин, правительствын ба арадай зүгһөө үнэн зүрхэнэй, гүнзэгы сэдьхэлэй талархалаа, баяр баясхалангаа үшөө дахин хүргэхыемнай зүбшөөгыт.

Мүнөө үеын бурьялма, орёо уласхоорондын оршон байдалда эб найрамдалай ба социализмын аша туһада Коммунис партинуудай болон социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй хоорондохи холбоон, ажал ябуулганууда залан шэглүүлгэ урда урдынхиһаа эршэмтэйгээр бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй. Мүнөөдэр үнгэргэгдэһэн манай хөөрэлдөөнүүд энэ эрилтэдэ сүм харюусаха байна.

Пекинэй зонхилхы хархис бүлэгөөрхидтэй үгсэжэ, США-гай империалистнууд түрүүтэй империализмын ямаршье ушар удхагүй ябуулгануудые бэелүүлхэдээ, оршон байдалые хубилгажа шадахагүйл. Мүнөө үеын революционно гурбан хүдэлөөн улам шэнэ, шэнэ илалтануудые түйлажа, урагшаа залан сэхээр дабшана, эб найрамдал ба шахардуу байдалые һуларуулха гэһэн эрмэлзэл тэхэришэгүй болонхой. Энэ халаа түүхэтэ хэлбэришэгүй хуули ёһон байһан зандаа.

КПСС-эй XXVI съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй найруулһан 80-яад онуудай эб найрамдалта программа, мүн дэлхэйн үргэн олониитын зүгһөө халуунаар һайшаагдан дэмжэгдэжэ байһан СССР-эй Верховно Соведэй хандалга иимэ ябуулгын хүгжэлтэдэ илангаяа шухала удха шанартай хубита болоно.

Лаосой Арадай-Демократическа Республикатай, Кампучиин Арадай Республикатай хамта Вьетнамай Социалис Республика Азида бата бэхи, үнэн зүб эб найрамдал хангахын түлөө, нэн түрүүн Зүүн-Урда Азида эб найрамдал болон тогтууритай байдалые тогтоохын түлөө шууд сэхээр тэмсэнэ. Энээнэй тула манай арад агуу ехэ энэдхэг арадтай, Ази түбиин бусад оронуудай арадуудтай хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо хүгжөөхые оролдоно.

Амгалан тайбанаар зэргэ оршохо, хоёр ороной бээз лааһан ба дулдыданги бэшэ байдалые, газар дайдынь бүрин бүтэн байлгые хүндэлхэ, хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, арсалдаата бүхы асуудалнуудые шиидхэхэ гол ёһонуудай үндэһөөр КНР-тэй харилсаа холбоогоо гуримшуулан һайжаруулхаар СРВ бэлэн юм. Зүгөөр мүнөө үедэ оршон байдал хангалтагүй муугаар хүгжэжэ байһаар, энээнэй түлөө Хитадай тала сүм харюусаха зэргэтэй.

Энэ районой арадууд Зүүн-Урда Азиин асуудалнуудые шиидхэхэ ёһотой. Галаадаһаа хамааралсалгагүйгөөр, эндэхи оронуудай хоорондо хёмороо зуришэлдөө үүдхэхэ, арсалдаа хэрүүлыень үргэдхэхэ талаар шэглүүлэгдэһэн Вашингтоной ба Пекинэй гутамшаг муухай һанаашалгануудые эрид шууд зайсуулжа, Индохитадай болон АСЕАН-ай хоёр бүлэг гүрэнүүдэй хоорондо хөөрэлдөөнүүдые хэһэнэй ашаар эдэ асуудалнууд шиидхэгдэхэ аргатай байна.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Октябриин революциһаа манай үе хүрэтэрхи шэнэ түүхын бүхы хүгжэлтэ, хүн түрэлтэнэй урда тээхи бүхы дэбжэлтэдэл адли, эб найрамдалай бата бэхи хэрэм, дэлхэйн революциин найдамтай түшэг тулгуури болохо Советскэ Союзай хүсэ шадалай ургалтатай таһаршагүй холбоотой байгаа, саашадаашье байха юм.

Эдэ бүгэдые ойлгон мэдэрхэдээ, КПСС-эй XXVI съездын тодорхойлон табиһан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхыень, СССР-тэ коммунизм байгуулха хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө, арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ шэнэ, бүри ехэ илалтануудые түйлахыень совет арадта хүсэнэбди.

Манай партинуудай ба арадуудай хоорондохи агуу ехэ хани барисаае, али бүхы харилсаа холбооe хэлбэришэгүйгөөр хүгжөөн бэхижүүлхын түлөө!

КПСС-эй ба Совет гүрэнэй элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэ, уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, вьетнам арадай ехэ хани нүхэр Леонид Ильич Брежневэй элүүр энхын түлөө!

совет партийна ба гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй элүүр энхын түлөө!

эндэ байһан бүхы нүхэдэй элүүр энхын түлөө! хундага үргэхые дурадханаб.

• • •

Нүхэд Л. И. Брежневэй, Ле Зуанай хэлэһэн үгэнүүд ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ угтагдаба.

Сайлалга халуун дулаан. хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

ТАРЯА ХУРЯАЛГАЯА ХУРДАДХАЯ!

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ Онохойн совхозой таряашад муу бэшэ ургаса ургуулжа, алтан шаргал таряагаа хуряажа эхилбэ. Эндэ тус ажахын дүршэлтэй механизаторнууд Владимир Никитович Мелихов Семен Давыдович Спиридонов хоёр таряа хадалга дээрэ эршэтэйгээр ажаллана. Дүй дүршэл ехэтэй. даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандадаг эдэ нүхэднай мүнөө таряагаа баал болгон сабшана. Тэдэнэр СКД-5 түхэлэй комбайнуудаар үдэр соогоо 50—50 гектар хара таряа хадана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Н. Мелихов, С. Д Спиридонов.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

ТҮЛЭГ ДУНДАА

Хадын ташалангаар хара таряа хурлажа ябаһан комбайнуудта хүрэжэ ерэбэбди. Комбайнернууд «талынгаа онгсонуудые» ехэл шадабаритайгаар жолоодоно. Тэдэнэй сабшажа унагааһан шэнгэншэг баалнууд холоһоо харахада шугам мэтэ зурына.

— Гектар намнангүй, ургасын центнерэй хойноһоо тэмсэнэбди, — гэжэ совхозой дүршэлтэй механизатор Виктор Григорьевич Самуилов хэлэнэ.

Мүнөө хадажа ябаһан газарһаань гектарһаа 4—5 центнер orooһон абтаха байна гэжэ туршалгын хадалга элирүүлээ.

— Мүнөө жэл хуряагдаһан орооһоной хэмжээгээр ба шанарай сэгнэлтээр таряашадай ажалай дүн сэгсологдохо, түлбэри түлэгдэхэ юм. — гэжэ Кировэй нэрэмжэтэ совхозой директор Г. С. Чебунин тайлбарилба.

— Һүүлшын хоёр хоногой туршада комбайнер Виктор Самуилов түрүүшынгээ жэл хүдэлжэ байһан залуу механизатор Владимир Власовтай хамта 70 гектар талмай дээрэхи таряа сохибо. Шалгалтын комисси тэдэнэй хүдэлмэриин шанартань үндэр сэгнэлтэ үгөө.

Мүнөөдэр энэ полидо үшөө 8 комбайн хүдэлгэдэжэ эхилбэ. Звено болон механизатор бүхэндэ тодорхой даабари үгтэнхэй. Игэжэ тус ажахын таряашад хүдэлмэриин 20 үдэрэй туршада орооһо таряагаа хуряажа дүүргэхээр хараалаа.

Хоёрдохи хилээмэн болохо хартаабха энэ ажахыда 75 гектар эзэлдэг юм. Мүнөө жэл хартаабха һайнаар эдеэшээ. Эдэ үдэрнүүдтэ тэрэнээ 4 комбайнаар малтажа эхилбэ. Эндэ нютагай дунда һургуулиин һурагшад, багшанар түрэл совхоздоо ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Гектар бүриһөө дунда зэргээр 130 центнер хартаабха хуряагдана.

Н. НАМСАРАЕВ, манай корр.

Сэлэнгын район.

КОМБАЙНЕРНУУДАЙ ЭБТЭЙ АЖАЛ

«Еланский» колхозой комбайнернууд Бэшүүрэй район дотор бусадһаа түрүүлэн таряа хуряалгадаа ороо юм. Комбайнернууд Николай Георгиевич Корытов, Виктор Матвеевич Поздняков, Антон Васильевич Авдеев гэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ жаран дүрбэн гектарай таряа хадаад байна. Тэрэнэй хорин зургаан гектарай таряан сохигдожо, 280 центнер түрүүшын ургасын шэниисэ ажахын тоог дээрэ асарагдаба.

Мүн тус районой «Рассвет» колхозой механизаторнууд таряагаа хуряажа эхилэнхэй. Комбайнернууд Василий Осипович Васильев Николай Петрович Пантелеев хоёр түрүүшын үдэрһөө үндэр бүтээсэтэ ажалаараа шалгарна. Дүршэлөөр баян эдэнэр мүнөөдөө зургаан зуун центнер таряа сохижо абанхай. Хэдэхэн үдэрэй дүн гаргахада, тус ажахын таряашад гурбан мянган центнер шэниисэ хуряажа абаһан байба.

Н. МИТЫПОВА.

Эдэ үдэрнүүдтэ Зэдын районой механизаторнууд 5 мянга шахуу гектарай шэниисэ хадаба. Энээнэйнь мянгаад гектарынь хуряагдаа. Мүнөө үедэ 640 гаран тонно шэнэ ургасын орооһо таряан колхоз, совхозуудай тоог дээрэ сэбэрлэгдэжэ байна. Эндэхи XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд таряагаа диилэнхидээ амяарлагдамал онол аргаар хуряана гэжэ тэмдэглэлтэй. 600 гектар газарай таряа унагаажа, тэрэнэйнгээ 230 гектарыень суглуулжа сохибо Эдэнэр 350 тонно орооһо тоог дээрэ буулгаа. Тиихэдэ «Октябрьский» совхозойхид 350 гектар талмайн орооһо таряа сэхэ хадаба.

Шэнэ ургасаяа хуряахатаяа нэгэн доро районой ажалшад ниитынгээ малда үбһэ сабшажа, шэмэтэ тэжээл бэлэдхэжэ үргэлжэлһөөр. Бүхыдөө 12.527 гектар газарай ногоон сабшагдаа. Ажахынуудта хамта дээрээ 10.943 тонно үбһэн һурилэгдэбэ. Колхоз, совхозуудай ажалшад сенаж дараха түсэбөө дүүргэнтэжэ байна. Эндэ 26 мянга гаран тонно иимэ шэмэтэ тэжээл бэлэдхэгдээ.

ХҮДЭЛМЭРИИН ДЭЛИСЭ ҮРГЭН

Силос дараха түсэбэй оройдоол дүрбэнэй нэгэ хуби бэлэн болобо.

Механизаторнууд болон тосхон, һууринуудай хүн зоной оролдолгоор 1927 тонно витаминтай ногооной гурил татагдаа. Энэнь түсэбэй хахадһаань үлүү юм.

Игэжэ Зэдын районой ажалшад хуряалгынгаа хүдэлмэринүүдэй эршэ, дэлисэ һуладхангүй, ургаһан бүхы юумые гээлтэ хороолтогүйгөөр абахын хойноһоо ехэ оролдолго гаргажа байна. Районой бүхы ажахынуудта намарай хүдэлмэриин комплекс аша үрэтэйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Социалис мүрысөөн тэндэ улам дэлгэржэ, илагшадынь урмашуулагдана. Ажалай түлбэриин гурим уридшалан зохёогдожо, ажалшадта хүргэгдэнхэй.

Д. ГАРМАЕВ.

...ҮРБЭ МЯНГАТАН СОЛОТОЙ

...уринский» совхозой һаалишан В. Кравцовада хүндэтэ ...ал олгогдобо. Агын буряадай автономито округ дото... ...хээ түрүүлэн тэрэ дүрбэ мянганай дабаае гаталаа юм. ...бан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ түрүү һаа... ...н үнеэн бүриһөө 4250 килограмм һү һааха уялга абаһан ...лэһэн үгэдөө батаар хүрэжэ байна. Түрүүшын хахад ...тэрэ даабариһаа гадуур 8 тонно һү һаагаа.

...цовагай ажалда «нюуса юумэн» үгы. Тэрэ үнеэдэй хой... ...зоотехникын дүримүүдэй ёһоор харууһалдаг, эрдэм ...түйлалтануудые болон түрүү дүй дүршэл хүдэлмэри... ...хэрэглэхые оролдодог, эрдэм мэдэсээ саг үргэлжэ ...дээшэлүүлжэ байдаг.

...шанай ажалладаг фермэ дээрэ түрүү дүй дүршэлэй ...хүдэлдэг юм.

...Агинск.

...ын область.

В. РАБДАНО, ТАСС-ай корр.

АШАГ ҮРЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ — МҮНӨӨДЭРЭЙ ЭРИЛТЭ

ЗОРИЛГО ЕХЭ, ХҮДЭЛХЭЛ ХЭРЭГТЭЙ

Арбан нэгэдэхи табан жэл хадаа манай «Бурятстройматериалы» нэгэдэлдэ барилгын материалнуудые үйлэдбэрилгын хэмжээе улам ехээр олгохо, шанарынь эрид һайжаруулха хаһань болохо ёһотой. Тэрэнэй тула нэгэдэлэйнгээ бүхы заводуудые һэльбэн шэнэлхэ, техническэ талаарнь зэбсэгжүүлхэ, мүн тиихэдэ Загорско ханын материалнуудай ба Улаан-Үдын силиката хирписын заводуудые проектнэ хүсэндэнь хүргэхэ байнабди.

Энэ табан жэлдэ Загорско заводой нэгэдэхи ээлжээнэй хоёрдохи участогай, 1982 ондо Татауровай заводой нэгэдэхи үйлэдбэрилгын цехэй һэльбэн шэнэлэлгэ дүүргэхээр хараалагдана. Тиихэдэ нэбэсхээ гаргалга жэлдэ 60 тонно хүрэтэр дэшэлжэ, силиката хирпиисэ хэхэ түсэбэй эд элбэг болохо юм. Мүн Улаан-Үдын силиката хирписын заводто бүхы технологическа түхеэрэлгэнь һэльбэн шэнэлэгдэжэ болонхой. Энэ хүдэлмэриие мүнөө жэлһээ эхилээд, 1982 ондо заатагүй дүүргэхэ шухала. Тиигэбэл энэ табан жэлдэ, арбадахи табан жэлэйхидэ орходоо, 112 миллионоор олон хирпиисэ гаргажа шадахабди.

Республика дотор жэл ерэхэ бүри капитальна барилгын үргэдэжэ байһые хараадаа абан, 1983 онһоо Гусиноозерско ханын материалнуудай шэнэ завод барилгаа эхилхэ юм. Тэрэ завод жэлдээ 60 миллион хирпиисэ бүтээхэ хүсэтэй байхаар хараалагдана. Барилгын бэлэдхэлэй хүдэлмэриие 1982 онһоо эхилхэ шухала.

Гэхэтэй хамта бүхы объектнүүдэй барилгын ба һэльбэн шэнэлэлгын хүдэлмэриин ябаса олонхи ушарта тэдэнэй барилгашадаа, «Главбурятстройн», «Улан-Удэтрансстройн» хүтэлбэрилэгшэдэй энэ хэрэгтэ хандалгаһаа дулдыдаха байна бшуу. Харин мүнөө дээрээ энэ хандалгань һайн гэхын аргагүй. Жэшээ болон Татауровай барилгын материалнуудай заводой бүхэли хэдэн жэлэй туршада ашаалхын үйлэдбэрилгын цехэй һэльбэн шэнэлэлгэ нэгэдэлэй зүгһөө 1972 онһоо хойшо барилгын хэдэн ондоо коллективүүд һэлгэжэ, азалынь урагшаа ябаагүй байна юм. Мүн Улаан-Үдын силиката хирписын заводой автоклавна тагагай заһабарилгые үнжөөлгэжэ, «Улан-Удэтрансстрой» трестын барилгашад Загорско заводой хоёрдохи талын котельнын барилгые удааруулаа.

Эдэ бүтэдые хараад үзэхэдэ, манай нэгэдэлэй урда табигдаһан ехэ зорилгонуудые өөрын үйлэдбэрини-техническэ үндэһэ һууригүйгөөр шиидхэхын аргагүй байна. Тиимэһээ бидэ энэ жэлһээ эхилжэ, тусхай бааза эмхидхэжэ эхилээбди. Тэрэмнай бетон хүдхадаг узел, модо хюрөөдэлгын ба столярна цех, түбэй склад, гараж, инженерно-лабораторно корпус гэхэ мэтэһээ бүридэхэ юм. Мүн «Росстройремонт» трестын Улаан-Үдын заһабарилгын-механическа предприятиин бааза дээрэ манай нэгэдэлэй заһабарилгын-механическа мастерской хүдэлжэ эхилээ.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй 1981 онһоо эхилжэ, Улаан-Үдын хирписын заводто гаргадаг цех, Загорско заводто бетонокерамическа блогуудай цех ашаглалгада оруулагдаха, 1980 онһоо эхилжэ, Улаан-Үдын силиката хирписын заводто тусхай гоёон шэмэглэлэй хирпиисэ гаргадаг тула Татауровай барилгын материалнуудай заводто нэбэсхо перлит хоёрые холисолдуулан татаха тусхай технологическа линии түхеэрэгдэхэ. Энэ жэлдэ ашаглалгада орохо байна. Москвагай Д. И. Менделеевэй нэрэмжэтэ химико-технологическа институдай эрдэмтэдэй дурадхаһанай ёһоор, хирпиисэ бүтээлгэдэ перлит хэрэглэхэдэ, хирпиисэ бүхэ боложо, тэдэниие прессдэжэ абаха, вагонеткада ашаха автомадуудые хэрэглэхэ арга олгохо байна. Тиигэжэ хуурай хирпиисэнүүдые вагонеткэдэ ашадаг «СМК 284» түхэлэй автомадуудые Улаан-Үдын силиката хирпиисын ба Загорско ханын материалнуудай заводуудта хэрэглэлгэ болобол, эдэ хоёр заводуудта сүүдхөөр нэгэ гаран хүнэй ажал сүлөөлэгдэхэ байна.

Мүнөө үедэ Ураалай барилгын материалнуудай промышленностиин эрдэм-шэнжэлгын институдай Новокузнецкын филиалда манай заводуудай Улаан-Үдын хирписын заводой дүхэригэлһэн пеэшэн һэльбэн заһабарилха хүдэлмэриин технико-экономическа талаарнь үндэһэлэл хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Тэрэ хүдэлмэриин дүнгөөр дүхэригэлһэн пеэшэнүүдэй һэльбэгдэн шэнэлэгдэхэ, пеэшэнһээ хирпиисэ гаргадаг хүдэлмэришэдэй эгээл хүндэ хүдэлмэри усадхагдажа, ажалайнь эрхэ байдал һайжархаар хараалагдана.

Олохи ажал гүйсэд онһоорулагдаагүй, гараар хэгдэдэг, цехүүд соо тооһотой, дүхэригэлһэн пеэшэнэй хажууда хүдэлхэдэ, халуун, угаартай байдаг, мүн бусадшье олон шалтагаанһаа боложо, манай предприятинуудта хүдэлмэришэд тогтодоггүй. Тиимэһээ ажалай эрхэ байдалые һайжаруулха асуудал түрүүн түрүүндэ табигдана гэхэ. Гэхэтэй хамта кадрнуудые тогтоохын тула тэдэнэй ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые хангаха асуудал шухала. Энэ талаар бидэ ехэ дутагдалтайбди.

Манай управлени (һүүлэй үедэ нэгэдэл болонхой) эмхидхэгдэһэн хойно арбаад жэл болобо. Энэ хугасаа соо ажалшадай ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдые хангаха талаар нэгшье барилга эхилээгүй юм. Хүдэлмэришэдэймнай ажал хэды хүндэшье һаань, манай гэр, амаралтын байшан үгы. Арбадахи табан жэл соо Улаан-Үдын хирписын ба силиката хирписын заводуудта үсөөхэн бүлэтэй айлнуудай байха хоёр гэр баригдаа һэн. Тэдэ нэгэдэхи гэрнүүдэй хахадые хирписын заводой хүдэлмэришэд эзэлээ. Мүнөө манай хүдэлмэришэдэй хүрэн хүдэлмэришэдые олон хабаадуулха, барилгашадай тогтоохын тула коллективүүдэй болохын тула арбан нэгэдэхи, арбан хоёрдохи табан жэлнүүдтэ Татауровай ба Улаан-Үдын заводуудта 60 квартиратай гэрнүүдые, Улаан-Үдэдэ сад-ясли, Гусиноозёрско 70 квартиратай гурбан гэр ба сад-ясли, Улаан-Үдын силиката хирписын заводто 120 квартиратай гэр гэхэ мэтые барихаар хараалнабди. Мүнөө Восточно поселокто Загорско ханын материалнуудай заводой хүдэлмэришэдэй байха 130 квартиратай гэр бодхоогдожо байнхай. Тэрэнэй нэгэ блогынь энэ жэлдэ ашаглалгада орохо. Мүн 1981 ондо табин хүнэй нэгэ доро эдеэлхэ столово нээгдэхэ.

Барилгын материалнуудай заводуудта хүдэлхэ кадрнууд тухай тоггобол, бидэ мүнөө тухай мэргэжэлтэдээр тон хомор байнабди. Манай республикада химиэ мэргэжэлтэн бэлдэхэ нэгэшье дээдэ, дунда һургуули, ядахын сагта техническэ мэргэжэлэй училищешье үгы. Дунда, дээдэ эрдэмтэй өөндын мэргэжэлтэдые байра хэдэн бэлдэдэг болоод, һайн һэн.

Энэ мэтээр шиидхэгдэхэ асуудалнууд олон. Зорилгонууднай ехэ. Хүдэлхэл хэрэгтэй.

В. БЕЛЫХ,
үйлэдбэрини «Бурятстройматериалы» нэгэдэлэй генеральна директор.

Совет ороной доторхи

ГОЛ МҮРЭНҮҮДЫЕ ХАМГААЛНА

ХАРЬКОВ. Город соогуур урдадаг гол мүрэнүүдтэ үйлэдбэридэ хэрэглэгдэһэн муухай уһа хаяхые огто хорёо юм. Малышевай нэрэмжэтэ транспортна машина бүтээлгын завод дээрэ уһаар хангалгын комплексын ашаглалгада оруулагдахада, гол мүрэнүүдые хамгаалха системэ байгуулагдажа түгэсхэгдөө.

Эрдэмтэдэй дурадхаһан хоёр шатата уһа сэбэрлэхэ ашаг үрэтэй арга предприяти дээрэ түрүүшынхиеэ хэрэглэгдэһэн байна. Тэрэнь технологическа зорилгоор хэрэглэгдэжэ боломоор уһа абаха арга олгодог.

— Городой гол мүрэнүүдые сэбэр ба ехэ уһатай байлгаха асуудал амжалтатайгаар шиидхэгдэнэ, —гэжэ уһа хамгаалха талаар бүхэсоюзна эрдэм-шэнжэлгын институдай директорэй орлогшо М. Иванов хэлэнэ. Тусгаар эмхидхэгдэһэн хинагшадай албан уһа хамгаалха хэмжээ ябуулгануудые түсэблэлгэдэ хабаадалсадаг, оршон тойронхи байгаалиие хамгаалха хэрэгтэ эрдэм наукын шэнэ туйлалтануудые нэбтэрүүлхэдэ туһалдаг юм.

Автотранспортын предприятинуудта зорюулагдажа, «нефтиин зүйлнүүдые барижа абаха» түхеэрэлгэ, тэрэшэлэн аэропортын газар дээрэ тогтоһон уһые суглуулха ба сэбэрлэхэ түхеэрэлгэ байгуулагданхай. Городой водопроводһоо технологическа хэрэглэмжэдэ сэбэр уһа гаргашалга эрид хороо юм. Эрдэмтэд уһа хамгаалха шэнэ программа зохёожо эхилээ.

ПАТРИОТИЧЕСКА ДУУНУУДАЙ ФЕСТИВАЛЬ

ТЫНДЭ. (Амарай область). Байгал-Амарай түмэр замай ниислэлдэ гитарын хүгжэм дахинаа зэдэлбэ. Городой «Юность» гэжэ клубта «БАМ-81» гэжэ патриотическа дуунуудай авторнуудай болон гүйсэдхэгшэдэй зургаадахи фестиваль эхилээ. Зональна мүрысөөнүүдтэ илажа гараһан 140 дуушан, тэрэшэлэн комсомолой габшагай барилгын шефүүд — Москвагай, Ленинградай, Киевэй, ороной бусад олон городуудай айлшад лауреадуудай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө түгэсхэлэй конкурсдо хабаадана.

— Түмэр зам дээрэ гитара тон ехээр һайшаагдадаг юм. Барилгын эхилһэнһээ хойшо эндэ 10 мянга гаран хүгжэмэй инструмент худалдагдаһан байна, — гэжэ фестивалиин эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ Светлана Савельева хөөрэнэ. БАМ-ай залуу барилгашадай ажалай баатаршалгада зорюулагдаһан олон дуунууд гитарын абяан доро зэдэлдэг. Тусхай мэргэжэлгүй авторнуудай бүтээлнүүд уран һайханай талаар үндэр хэмжээтэй байһаараа шалгардаг юм. Фестивалиин мүнөөнэй жюриин бүридэлдэ бүхэсоюзна «Мелодия» фирмын түлөөлэгшэдэй ороһониинь гайхалгүй.

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ ХЛОПОК

БАКУ. Азербайджан дотороо эгээл түрүүлэн Бар-динска район хлопок ... жа эхилбэ. Бэлэдхэлэй ... нуудта эрхим шанартай ... пок-сырец тушаагдажа халаа.

Үнгэрһэн табан жэл... дэхи таряашад хлопок ... бэрилгые хоёр дахин ... лүүлээ юм. Хлопок бо... руулагшадай мүрысөө... һаниинь продукциин ... рые дээшэлүүлхэдэнь ... на.

Таряалангай ехэнь... майда үндэр ургаса ... сортын хлопок тари... Тиигэжэ тогтууритай, ... баян ургаса абтана ...

Нёдондо 900 мянга ... тонно хлопок-сырец ... тушаагдаһан байгаа ... нөө жэл бүри ехэ ... худалдагдаха юм.

ҮНЭТЭ БЭЛЭГҮҮД...

СМОЛЕНСК. Пржева... ба Доброминско һур... нуудай һурагшад Н. ... мина ба А. Старово... гэгшэдтэ үнэтэ бэлэгүү... рюулагдаа. Зунайнгаа ... ралтын үедэ Смоленск... ласть дотороо эм домт... гамалнуудые эгээл ехээ... луулһанай түлөө һура... велосипедээр шагнагдаа... Тэдэнэр хоюулан ф... цевтическэ промышленн... да хэрэглэгдэхэ хахад ... хатааһан түүхэй эд ... гаа.

Олон һурагшад болон ... нерскэ лагерьнуудай ... жинанууд «Ногоон а... гэжэ ябуулгада хаба... Мүнөө жэл гансахан ... ленскэ областьдо 60 ... тонно эм домто ургама... дые суглуулхаар түсэб...

ХИЗААР ОРОНОО ШЭНЖЭЛГЫН МУЗ... НЭЭГДЭБЭ

БУИ (Костромской ... ласть). Бишыхан улаан... ханай түхэлтэй, «ВЦИ... жэ бэшээтэй мүнгэн ... эндэ һая нээгдэһэн ... ороноо шэнжэлгын му... хоморой экспонадууда... гэн болоно.

Бүхэроссин Түбэй ... хэхэ комитедэй гэшүүд... тэдэг иимэ тэмдэг В. И. ... нин зүүжэ ябадаг б... Энээн тухай вождиин ... нөөр мэдээжэ фото... гэршэлнэ. Хорёод оны... ВЦИК-эй гэшүүн, ... паровозно депогой ... ровщик А. А. Кончин ... баһал иимэ тэмдэгтэй ... гаа. М. И. Калинин ба ... Буденнотой хамта Ал... Александровичай ор... фото-зурагтай хамта ... тэмдэгые түрэлхидынь ... зейдэ дамжуулаа юм. ... ороноо хамгаалгын А... дайнда зорюулагдаһан ... нормировщигой эээ б... нүгөөдэ А. А. Кончин ... материалнууд табиг... Политрук, Советскэ С... Герой Польшын Позна... тын түлөө байлдаанда ... тарай үхэлөөр унаһан ...

Манай үедэ Буй түмэр... май томо узел ба олон ... баритай хүдөө ажахын ... ной түб болонхой. Х... ороноо шэнжэлгэшэдэй ... луулжа музейдэ таб... 1300 экспонат нютагай ... зоной революционно, ... шалхы ба ажалай ал... хэрэгүүд тухай хөөрэнэ.

(ТАСС...)

Комсомолой ажабайдал

НАЙДАЛЫЕНЬ ХАРЮУЛХАЛ ЁҺОТОЙБДИ

Сентябрь һарын гарахатай адли, газаа намарайхидал хүйтэржэ, набша ногоон шарлажа захалба. Июль һараһаа үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ эхилһэн үбһэшэдэй звенонуудай гэшүүд ажалаа үргэлжэлүүлһэн зандаа. Энэ зундаа урда мэтэ гандуу байжа, илангаяа тэжээл бэлэдхэлгэдэ хүн бүхэниие улам эдэбхижүүлнэ ха юм. Үнгэрһэн жэлнүүдэй ган гасуурай бэрхэшээлэй али зэргын хүшэр хүндэ байһыень бодото дээрээ үзэһэн хадаа ногооной набша намаагай хагдаржа үшөө шарлаагүйдэ бултыень сабшажа абахаар шиидээ. Энэнь яһалашье зүб ааб даа. Илангаяа адууһа малһаа абтадаг продуктнуудые бүри элбэгжүүлхэ эрилтын табигдаад байһан мүнөө үедэ үбһэ, тэжээл гээшэ онсо һуури эзэлнэ ха юм.

Байгша ондо колхоз, совхозуудай адууһа малда үбһэ, тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ районоймнай комсомолшууд, залуушуул, һургуулиин һурагшад олоороо хабаадалсажа байна. Ажахы бүхэндэ комсомол-залуушуулай звенонууд байгуулагдажа, хүтэлбэрилэгшэдөөрнь залуу коммунистнууд, эдэбхитэй комсомолшууд томилогдонхой. Тодорхойлбол, мүнөө районой ажахынуудта бүхыдөө комсомол-залуушуулай 20 звено ажаллана. Эдэнэрнай хоорондоо мүрысэн хүдэлмэрилдэг. Эрхимлэгшэд эсэсэй дүнгөөр герой-город Москва ошохо путевкодо хүртэхэ байна. Тэжээл бэлэдхэлгын эхинһээ звенонуудай хоорондо социалис мүрысөө эмхидхэхэдээ, урмашуулгые иигэжэ зохёоһомнай, булта үбһэшэд һайшаан дэмжээ. Мүнөө үедэ коллективээрээ ниислэл Москва хото ошохо дуратайшуул хоорондоо анамана тэмсэнэ.

Һүүлэй дүнгүүдые согсолон харахада, комсомол-залуушуулай звенонууд сооһоо Уланай колхозой В. Цыденовэй хүтэлбэрилдэг хүсэд бэшэ оньһожоруулагдаһан звено эрхимлэнэ. Тус коллектив бүхыдөө 3500 гаран центнер үбһэ һүрилэнхэй. Энэ звенодо 10 комсомолец ажалладаг. Мүнөө жэлдэ район доторoo заабол түрүү һуури эзэлжэ, заатагүй Москвагаар аяншалха хүсэлэнтэй хүдэлмэрилнэ. Тиихэдэ Р. Лубсановай хүтэлбэрилдэг звено баһал амжалтатай. Мүрысөөнэй дүн согсолходо, үбһэ ехээр һүрилһэн байгаа.

Морин косилкатай гар хажууршадай звенонуудай дундаһаа Уланай колхозой Д. Гармаевай, В. Колмаковой звенонууд ажалай тэмсэлдэ шалгарна. Тиихэдэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой С. Цыреновэй, Бодоной совхозой Д. Мисюркеевэй хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай коллективүүд тиимэшье гээгдэлдэ ороогүй. Үнэн дээрээ С. Цыреновэй звено хамагһаа һүүлдэ үбһэ хуряалгаяа эхилһэншье һаа, онсо бүтээсэ ехэтэйгээр, эршэмтэйгээр ажаллаһандаал, илажа гараба ха юм.

Хилганын колхозой С. Б. Сангадиевай звеногой гэшүүд урагшатай. Мүн энэл ажахын Б. Гармаевай хүтэлбэрилдэг коллектив үбһэ ехээр бэлэдхэнэ.

Мүнөө үедэ район доторнай комсомол-залуушуулай оньһожоруулагдамал 5 звено түрүү һуурида гарахаар анамана тэмсэнэ. Һүүлэй дүнгөөр Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Б. Ц. Цыремпиловэй хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай звено бусадһаа онсо шалгарна. Удаань Шитханай совхозой П. А. Резниковэй ударидадаг коллектив дабшана. Иимэ амжалта нэн түрүүлэн үбһэшэн бүхэнэй ажалые һайнаар тодорхойлон эмхидхэжэ хүтэлбэрилһэнэйнь, мүн бултадаа нэгэн һаналтайгаар хүдэлмэрилһэнэйнь ашаар туйлагдана.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын харюусалгата хаһа сагта ажахынуудай комсомолой комитедүүд эмхидхэлэй, хүтэлбэрилхы, элсүүлхы горитой хүдэлмэри ябуулна. Энээниие илангаяа Уланай колхоздо эли харахаар. Комсомол-залуушуулайнь звенонуудта ажалай журам наринаар сахигдажа, хүдэлмэринь бүтээсэтэйгээр, урагшатайгаар хэгдэнэ гээшэ. Тиихэдэ Шитханай совхозой үбһэшэд эбтэй эмхитэйгээр, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Энэ хоёр ажахыда комсомолойнь комитет партийна организациин саг үргэлжын хүтэлбэри доро хүдэлмэреэ ябуулна. Бодоной совхозой парткомой секретарь Н. А. Хабитуев, Уланай колхозой парткомой секретарь Л. Б. Линхоев комсомолшуудайнгаа шэнэ үүсхэлые заабол һайшаан дэмжэжэ, али болохоор туһа хүргэдэг, зүбшэл заабари үгэдэг байха юм.

Комсомолшууд болон залуушуул гансашье үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаад байхагүй, харин үбһэшэдэй отогуудта ошожо, һонирхолтой концерт, наада харуулжа, ханын газетэнүүдые гаргалсаха зэргэтэй. Һүүлэй-шалгалтануудай дүнгүүдые зэргэсүүлхэдэ, олонхи ажахынуудта комсомолшууд энэ үедэ үбһэшэдые соёлой болон ажаһуудалай талаар хангалгада олоороо хабаадалсадаггүй байба. Илангаяа һуурин, тосхонуудтахи магазинуудта наймаалагшаар, больница, амбулаторидо, мүн бусад эмхи зургаануудта хүдэлмэрилэгшэд һанаа амархан гэртээ һуудаг болонхон. Үнэн дээрээ комсомолой комитет эдэнэрые агитбригададаа элсүүлжэ, тусгаар даабари үгэхэ байгаа ха юм.

Зундаа үбһэшэдэй отогуудта Онёогой, Баянголой хүдөөгэй соёлой байшангай дэргэдэхи агитбригаданууд хэдэн концерт харуулаа һэн. Тэрэшэлэн худалдаа наймаанай, медицинын, ажалшадые ажаһуудалай талаар хангаха хүдэлмэриин түсэб эхин дээрээ зохидоор табигдаһаншье һаа, һанаһанда хүрэмөөр бэелүүлэгдэнэгүй. Энээниие хараада абажа, комсомолой талаһаа зохихо хэмжээнүүд абтажа байнхай.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ комсомол-залуушуулай олоороо хабаадаха гээшэ манай хүсэндэ найдаһан, этигэһэн хэрэг мүн. Тиимэһээ бидэ энэ найдалыень заабол эрхим ажалаараа харюулха ёһотойбди.

Байгша ондо манай райондо тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ хоёр мянга гаран залуушуул хабаадалсаа. Иигээд ерэхэдээ эды олон комсомолшуудай, залуушуулай шинраг шамбай эршэ хүсэндэ найдажа байһаниинь гайхалтай бэшэл. Залуушуулнай бидэнэй гол түшэг тулгуури гэжэ һанахадаал, эгээл харюусалгатай хүдэлмэреэ даалгажа үгөөл даа.

Малай тэжээл бэлэдхэхэһээ гадна, урдамнай үшөө ехэ, бүри харюусалгатай хүдэлмэри хүлеэнэ гэжэ мэдэрнэбди.

Р. ЦЫДЕНОВА,
ВЛКСМ-эй Баргажанай райкомой нэгэдэхи секретарь.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ
тобшо мэдээсэл

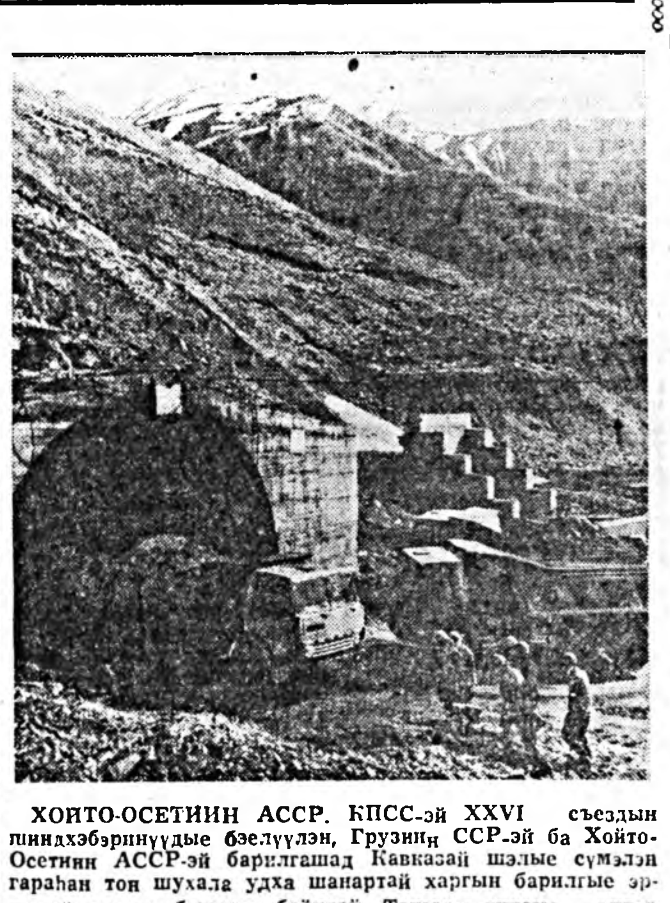
ЗЭРГЭЕЭ ОЛОШОРУУЛНА

«Нижнеангарсктрансс т р о й» трестын партийна организаци ажал дээрээ, ниитын хүдэлмэридэ бэеэ бүхы талаһаань харуулжа шадаһан хүнүүдые партида абана. Байгша оной үнгэрһэн зургаан һара соо тус партийна организаци 50 гэшүүдээр нэмэһэн байха юм.

Партида эрхимэй эрхимүүд абтаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, үнгэрһэн жэлдэ транспортна барилгашадай хоорондо дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илажа гараһан барилга-хабсаралгын 581-дэхи поездын хабсаргагшадай комсомол-залуушуулай бригадын бригадир Вячеслав Бритиков тэдэнэй дунда бии. Тиихэдэ амжалтатай һайнаар ажаллажа байдаг барилга-хабсаралгын 708-дахи поездын хабсаргагшадай бригадир В. С. Горбатенко, барилга-хабсаралгын 575-дахи поездын ОРС-ын наймаалагша Р. Д. Еазарсадзева болон бусад коммунистнууд болоо.

Мүнөө үедэ трестын парторганизаци 950 коммунистһаа бүридэнэ. Энэ хадаа Байгал-Амарай түмэр замай барилгын эхилхэһээ урда бүхы Хойто-Байгалай райондо тоологдодог коммунистнуудһаа гурба дахин олон болоно.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ХОЙТО-ОСЕТИИН АССР. КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Грузиин ССР-эй ба Хойто-Осетиин АССР-эй барилгашад Кавказай шэлые сүмэлэн гараһан тон шухала удха шанартай харгын барилгые эршэтэй түргэн бүтээжэ байнхай. Тэнгэри тулама үндэр хадануудай хоорондуур мүнөө үеын шоссе гарган, хүүргэнүүдые бодхоон, барилгашад амжалтатайгаар урагшаа дабшана.

Мүнөө Рокско дабаан доогуур тоннель малтагдажа эхилэнхэй. Тэрэ ашаглагдахадаа, Кавказдаа эгээн ута тоннель болохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Рокско дабаан доогуур гараһан тоннелиин эхиндэ.

ТАСС-ай фотохронико.

МАЛ АЖАЛ — онсо тухала һалбари

„Азовсталиин" фермэнүүд

Донбассай олохон предприятинуудай мэргэжэлтэд мал шахан таргалуулгын дүй дүршэл халан абахые Ждановска «Азовсталь» заводто ерэдэг болонхой. Хүйтэндэ тэсэмгэй булад үйлэдбэрилдэг эндэхи металлургнууд хамһабариин ажахые хүгжөөхэ тухай ээн ёһоор һанаагаа табидаг юм.

«Урда Магнитка» нөөсэнүүдые үсэд нэтэрүүгээр бэдэрдэг заншалтай. Профсоюзай конференцинүүдэй нэгэндэ хүдэлмэришэнэй столовонуудта эдеэ хоол һайжаруулха тухай хөөрэлдөөнэй болоходо, заводой дэргэдэ гахай шахан таргалуулха комплекс эмхидхэхэ хэрэгтэй гэжэ олон хүнүүд дурадхаһан байгаа. Түрүүлэн иимэ дурадхал зарим хүнүүдтэ гайхалтай шэнгеэр үзэгдөө һэн.

—Зүгөөр мүнөө энээниие гайхаха хүнүүд үлөөгүй ёһотой, — гэжэ комплексые даагша Г. Никольченко хэлэнэ. —Үдэр бүри эдеэ хоолойнь менюдэ гахайн шэнэ мяханай байдаг болоһон ушар энэ дурадхалай зүйтэй байһые элирхэйлнэ бшуу.

Хоёр фермэ дээрэ мянгаад гахай харууһалагдана. Юрэдөөл, 12 хүн тэдэниие харууһалдаг. Хамһабариин ажахые хүгжөөлгэ бүхы коллективэй хэрэг болонхой. Металлургнууд түмэрэй үлөөдэһөөр комплексын бүхы шахуу түхеэрэлгые хэһэн байна. «Мяханай конвейер» дээрэхи технологическа хүдэлмэри бултадаа шахуу хүнэй хабаадалгагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Операторнууд техникын хүдэлмэриие шалгажа байдаг.

Комплекс дээрэ тэжээлээр хангалгын асуудал мүн лэ шиидхэгдэнхэй. Гансашье заводой столовонуудта бэшэ, мүн «Азовсталиин» хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг районуудта, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудта, ойро дүтын һургуулинуудта, пионерэй лагерьнуудта эдеэнэй үлөөдэһэ суглуулдаг.

Металлургнуудай столоводо ородог шэнэ мяханай табадахи тонно бүхэниинь тус комплексдо үйлэдбэрилэгдэдэг юм.

Донецкэ областиин хүдэлмэришэдэй олон коллективүүд хамһабариин ажахынуудые амжалтатайгаар эрхилнэ. Заводуудай, шахтануудай ба фабрикануудай дэргэдэ мүнөөнэй. оньһожоруулагдамал 120 фермэ хүдэлдэг. Жэл бүри индустриальна хизаарай ажалшад хэдэн мянган тонно мяха нэмэжэ абана бшуу.

О. ТАГУНОВ,
ТАСС-ай корр.

Жданов,
Донецкэ область.

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ—КОМПЛЕКСНО ГУРИМААР

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨ ДЭЛГЭРҮҮЛ...

Манай Коммунис парти арад зоной политическэ үндэр мэдэрэл болон эдэбхи үүсхэлые ехээр үнэлдэг болон дэмжэдэг гээшэ. Тиимэһээ энэ хэрэгые эрдэм наукын ёһоор хүтэлбэрилнэ. «...Шэнэ түүхэтэ зорилгын улам агуу ехэ болохо бүри ехээр, бүри олон хүн, бүри олон миллионуудаар эдэ зорилгонуудые шиидхэхэдэ хабаадуулагдаха ёһотой», — гэжэ В. И. Ленин 1918 ондо бэшээ һэн.

Мүнөө үе сагта ажалшадай эдэбхи үүсхэл, эрмэлзэл, зориг онсо удха шанартай. Тэдэнэй оролдосоһоо коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулга, ниитын үйлэдбэриин ашаг үрынь дээшэлэлгэ, бүхы совет арад зоной һуудал байдал дулдыдаха болоно.

Тиимэһээ ажалшадай социалис мүрысөөндэ хабаадалга хадаа тэдэнэй ухаан бодолыень, эдэбхи үүсхэлыень хүгжөөхэ арга нүхэсэл олгохоһоо гадна, шэнэ ажабайдал байгуулгада ажалшадые эдэбхитэйгээр хабаадуулжа, тэдэнэй эмхидхэхы үүргыень хүмүүжүүлэн дээшэлүүлнэ.

Энэ хэрэгтэ партийна, комсомолой, профсоюзай болон бусад организацинуудта клуб ехэхэн туһа хүргэжэ, социалис мүрысөөе үзэл сурталай талаар баяжуулан хүгжөөхын түлөө ехэ юумэ хэхэ уялгатай. Тиимэһээ клуб энэ хүдэлмэриие хэдэн шэглэлтэйгээр хангаха болоно.

Шухала гол шэглэлынь гэхэдэ, **социалис мүрысөөндэ хабаадагшадые мэдээсэлэй талаар хаһа саг соонь хангалга** гэжэ тоологдоно. Цех, бригаданууд болон хүн бүхэн ямар зорилготойб, мүн уялгатайб гэжэ мэдээсэхэ хэрэгтэй. Ажалай талаар мүрысөөнэй дүн урда тодорхой. Хайшан гээ һаа, ямар аргаар амжалта туйлагдааб гэжэ тайлбаржа үгэхэ шухала. Энээн дээрэһээ хүдэлмэрилэгшэдэй социалис мүрысөөндэ хабаадагшадые дүнгөө тэдэнэй үрэ дүнгэнь согсолхо ёһотой. Тиигэжэ клубай хүдэлмэрилэгшэд социалис мүрысөөндэ хабаадагшадые өөрынь амжалтын материалнуудаар хангажа, ямар аргаар ажалаа эмхидхэжэ, нимэ үрэ дүн туйлагдааб гэжэ харуулха уялгатай. Клубай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө тусхай арга боломжонуудые энэ талаар хэрэглэдэг гээшэ. Тодорхойлбол, үгэ буляалдаан, хөөрэлдөөн болон уулзалгануудһаа гадна, лекцинүүд уншагдажа, аман үгын журналнууд эмхидхэгдэдэг.

Клубай ажал ябуулгада үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл тухай мэдээсэл шухала һуури эзэлхэ ёһотой. Түрүү дүршэлые олоной дунда нэбтэрүүлхын түлөө идхалгын, ойлгуулалмжын хүдэлмэри һайнаар ябуулбал, социалис мүрысөөндэ хабаадагшадые ажалай бүри дээдэ хэмжээндэ гаргаха, ажалыень улам эршэмтэй болгохо, ажалаа эмхидхэлгын шэнэ дүй дүршэл, арга нүхэсэлдэ һургаха болоно.

Жэшээ болгон, Улаан-Үдын авиационно заводой «Рассвет» гэжэ Соёлой ордоной хүдэлмэри абажа харая. Эндэ научно-техническэ эрдэм мэдэсэ дэлгэрүүлгын талаар тусхай түсэбүүл зохёогдонхой. Социалис үйлэдбэриин холын хараа шэглэлнүүд үргэнөөр, дэлгэрэнгыгээр тайлбарилагдажа, орон доторхи, мүн тус предприятида боложо байһан экономическа хубилалтанууд харуулагдана. Тиимэһээ Соёлой ордон дотор ажалай талаар үйлэдбэриин нягта холбоотой гэжэ тэмдэглэмээр. Соёлой ордон дотор уран гоёор шэмэглэгдэһэн материалнууд заводой коллективэй дунда дэлгэрэһэн социалис мүрысөөнэй дүн дээрэ харагдана. Энэ хадаа юун гэбэ гэхэдэ: үйлэдбэриин үрэ дүн харуулһан стендүүд, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй галерейнүүд, фото-зурагуудай выставкэнүүд, диаграммануд, плакадууд мүн лэ бии.

Соёлой ордоной хүдэлмэрилэгшэд социалис мүрысөөндэ хабаадалсаһан залуу хүдэлмэришэдтэй ехэ хүдэлмэри ябуулна. Коммунистнар, партийна, совет органуудай хүтэлбэрилэгшэд, профсоюзай болон комсомолой эдэбхитэд, һурган хүмүүжүүлэгшэд залуушуулда заводойнгоо ажалай ёһо заншал тухай хөөрэжэ, үйлэдбэриингөө орёо оньһон нюусатай танилсуулна. Иимэ зорилготойгоор Соёлой ордон соо ажалай түрүүшүүлтэй, суута хүдэлмэришэдтэй залуушуул уулзадаг юм. Тиихэдэ һурган хүмүүжүүлэгшэдэй слёт үнгэргэгдэнэ. Үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ, ухаалан зохёогшодто, шэнэ юумэ үүсхэгшэдтэ, социалис мүрысөөндэ илагшадта зорюулагдаһан баяр ёһолой үдэшэнүүд болодог.

Соёлой ордондо лекторинууд, кинолекторинууд хүдэлнэ. Аман үгын журналнууд һонирхолтойгоор үнгэрнэ. Гадна түрүү дүй дүршэл шудалан үзэхэ хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэнэ. Научно-техническэ бүлгэмүүдтэй хамта соёлой хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэриин техническэ шэнэ асуудалнуудые идхан нэбтэрүүлхэ талаар завод дотор горитойхон хүдэлмэри ябуулна. Эндэ техническэ эрдэм мэдэсэ асуудалаар лектори эмхидхэгдэнхэй.

Социалис мүрысөөнэй амжалтануудые үргэнөөр харуулха талаар шэлэй заводой, мяха-консервын комбинадай соёлой байшангуудай бэелүүлдэг ажал ябуулганууд анхарай татамаар.

Улаан-Үдын шэлэй заводой соёлой байшанда гансал 1980 ондо 90 лекци болон элидхэлнүүд уншагдаһан байна. Тэдэнэй дунда үйлэдбэридэ хабаатай темэнүүд гол һуури эзэлээ.

Мяха-консервын комбинадай соёлой байшанда «Улаан Тугта нүхэдтэ адляар», «Партиин түсэб — арадай түсэб», «Съездһээ съезд хүрэтэр», «Бидэ Ленинэй, мүн партиин хэрэгтэ үнэн сэхэбди» гэхэ мэтэ стендүүд уран гоёор, удхатайгаар, дура татамаар шэмэглэгдэнхэй.

Эдэ соёлой байшангуудта саг үргэлжэ радиогазетэнүүд болон радиожурналнууд дамжуулагдадаг. Тодорхойлходо, «Хүдэлмэриин минутын үнэ сэн», «КПСС-эй XXVI съездэ элидхэнэбди» гэһэн уряа доро комсомол-залуушуулай эрхим бригадануудай хөөрэлдөөн радиогоор дамжуулагдаһан байна.

Соёлой байшангуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн арадай университедүүд социалис мүрысөөндэ хабаадагшадые хүмүүжүүлэн һургаха хэрэгтэ горитойхон туһа хүргэнэ. 1980 ондо республика доторнай арадай 38 университет хүдэлөө. Эндэ дүн хамта 6313 хүн һуралсаа. Арадай университедүүдтэ һурагшад социалис мүрысөөн тухай, ажахые ... һайжаруулха тухай, бэрнинь болон ... ашаг үрэ, шанар ... хэ тухай асуудалаар ... дөөнүүдые үнгэргэдэг ... ябан байха юм.

Гэхэтэй хамта ... мүрысөөнэй дүнгүүд ... гэр хабадалаха ... бүхэн мүрысөөндэ ... жалта туйлахаб гэжэ мэдэжэ абаха ёһотой ... мүрысөөндэ хабаадаг... дунда би ямар һуури... хэбиб гэжэ өөрыгөө ... үргэн ниитэдэ хэрэгтэй ... ха шанартай талыень бөөр, һайнаар ойлгох... лоно. Эдэ бүтэдые хүн бодолдоо һайнаар ... абабал, тэрээндэ шэнэ ... дол мүндэлжэ, туйлаһан ... жалтаяа бүри батад... али гээгдэлһээ гараһан нүхэсэл олодог юм.

Мүн ажалай эгээл һайхан ёһо заншалые харуулха, идхаха, үр... лүүлэн үг дамжуулха ... той. Ажалай шэнэ үүсхэлнүүдые, үйлэд... түрүүшүүлэй дүй дүр... идхан нэбтэрүүлхэдээ, мунис ажалай арюун һ... шэнжые элишэлэн т... рилха зэргэтэй. Ти... эдэ ажал ябуулгануудт... баадалсаһан хүн б... ажабайдалые, сэдьхэл... нэй арюун һайхан ёһ... шалые, предприятиин ... заводой эрхим хү... ажаллаа яажа зүбөөр ... дагые бүхы бэеэрээ, ... хэлээрээ ойлгожо аба... лоно бшуу. «Ажалда... мунис ёһоор хандаха» ... хүдэлөөе үргэнөөр ... жа, социалис мүры... ударнигууд болон ила...

Һургуули—ажабайдал—түрэлхид

АХА НҮХЭДЭЙ АНХАРАЛ, ҺУРГААЛ АШАТАЙ

...булта мэдэнэбди: му-...жэлдэ байгаалиин ула-...болоно, орон дотор-...манай республика ...урагса багаар суг-...дажа, хүдөө ажахыда ...хүшэр саг тохёолдобо. ...Мүнөө жэлдэ ма-...республикын хүдөө нюта-...шье, хото городуудай ...эдэбхи ехэтэй-...һэ, тэжээл, набша на-...бэлэдхэлгэдэ хабаадаһан ...

...шэмэрүүн хүйтэн ...үдэртэ дүтэлжэл бай-...мэдээжэ: һаяын үдэр-...олон районой ажал-...манай тарахада, ...һайлаараа сагаан хүбэн ...унаад байһые ха-...Энээ мүнөө үбһэ тэ-...бэлэдхэлгын түгэсхэлэй, ...харюусалгата үе эхилбэ.

...ушарһаа боложо, КПСС-...Буряадай обкомой, рес-...Министрнүүдэй Со-...шиидхэбэреэр дунда ...ба дээдэ һургуули-...студентнэр эдэ үдэр-...колхоз, совхозуудта ...тула хүдөө нютаг ...Нэгэдэхи кур-...студентнэрые хүдөө ажа-...хүдэлмэридэ гаргахагүй ...министерствын зааба-...биншье һаань, инсти-...болон техникумүүдэй хү-...рилэгшэд, партийна эхин ...республика дотор ...онсо байдал ан-...абан, нэгэдэхи кур-...хүдөө гаргаха гэ-...байна.

...нютагуудай район-...партийна болон комсо-...органуудай, тэдэнэй ...эмхинүүдэй, колхоз, сов-...хүтэлбэрилэгшэдэй, ...даагшанарай ...харюусалгатай уял-...табигдаба. Эдэ олон ...зониие хүсэд ...залуушуулай эдэо-...«галхануудые» унта-...урмашуулжа ажал-...зорилго. Олон-...районуудта эдэнэрые ...хүлеэн абажа, ...байрыень заһанхай, эдеэ ...бэлдэнхэй, хэхэ ажа-...олонхой байдаг. Жэ-..., Баргажанай, Хурам-..., Бэшүүрэй болон бэ-...зарим районуудай ...ажаллаһан оюу-...баяр баясхалантай. ...бусадаг, ерэхэ жэлдэ ...бэлэн байһанаа мэ-.... Тэдэнэр нютагай за-...тухай халуунаар ..., хайшан гэжэ суг-...үдэшэнүүдые үн-...байһанаа һанан-һа-...дурсадаг юм.

...манай студентнэр ...бүхэндэ иигэжэ уг-...байһаниинь ха-...Хэрбээ нютагай хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна болон комсомольско эхин эмхинүүдэй өөрынгөө залуушуултай ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулаагүй, энэ угтамжа бэлэдхэлгэдэ тэдэнэрые эдэбхитэйгээр хабаадуулаагүй болбол, ерэгшэдые гасаалха, харшалха ябадал түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд лэ бусатарнь үргэлжэлдэг.

Нёдондо намар манай биолого-химиин факультедэй хоёрдохи курсын студентнэр Зэдын районой «Коммунизм» колхозһоо арба гаран хоноод, зугадаха баатай болоо һэн. Нютагай хүбүүд ерэһэн студентнэрые мүрдэхэ, хүсэжэ абабал, хайра гамгүй наншаха, сохихо заншалтай байба. Тэд студентнэр ажалһаа ерэһээр харанхы болоодүйдэ хамтынгаа байрын үүдэ хүшөөд, гэртээ һууха баатай болоо һэн. Энэньшье абарбагүй. «Хатуу харада» дайргадаад, хүнгэн зүрхэтэй болоһон хүйхэрнүүд гитара, магнитофон зэбсэгтэй, аманда багташагүй хараалтай ерээд, һүниин хоёр-гурбан саг болотор галзууржа, ажалһаа ерэһэн үхибүүдые унтуулан, хэбтүүлэнгүй зобоодог байгаа.

Студентнэр аргаа ядаад, нютагай партийна гү, али комсомольско эхин эмхинүүдэй секретарьнуудтай золгохын аргагүй хадань, түрүүлэгшэдэ орожо, зоболонто байдал тухайгаа хөөрэбэ. Тиихэдэнь дарга «Энээн тухай таанадтай хөөрэлдэжэ һууха аргамгүй, өөһэдөө үгэеэ ойлголсоно бэзэт» гэжэ харюусаа. Энээндэнь ехэтэ гомодообди гэжэ студентнэрнай хөөрэбэ.

—Тиигээ һаатнай, ябахамнай. — гэжэ студентнэр мэдүүлбэ.

— Өөһэдөө мэдэгты, харюусана бэзэт, —гээд дарга телефондоо аһашоо гэхэ.

Аргаа ядаһан студентнэр ажалаа хаяад, аалихан сугларaад лэ, харгын голоор һубаришоо бэлэй. Тэдэнэй талаан боложо, хойноһоонь хооһон шахуу автобус хүсэжэ ерээд, хүүгэдые һуулгаба. Уданшьегүй хойноһоонь хоёр-гурбан мотоциклда мордоһон, коляска соогоо дүүрэсэ шулуу, хирпиисэ, модо ашаһан хэдэн хүйхэрнүүд хүсэжэ ерээ. Хэрбээ автобусой хүсэжэ ерээгүй һаань, юуншье боложо магад байһаниинь элитэ...

Урзанда жэлдэ Сэлэнгын районой «Эрдэм» колхоздо ажаллажа байһан студентнэрээ эрьежэ үзэхэеэ манай багшанарай ерэхэдэ, мүн лэ баһа иимэрхүү ушар тохёолдоо бэлэй. Үдэшын 10 саг болоходо байгаа. Хамтын байрын газаа кузовгүй машина зогсонхой. Хамтын байра соо шаг-шууяан, орлёон-бархираан.. Багшанарай орон гэхэдэ, халамгай хүйхэрнүүд хүбүүд, басагадые баһажа сүлөөгүй байгаа һэн.

Теэд нютаг нугынгаа, үндэһэн яһанайнгаа нэрые хухалдаг арбаад архинша хүйхэрнүүд хүнэйшье, хуулиинше гарта баригдахаяа болёо юм гү? Үгы ааб даа! Олониитын хүсэн ехэ, эдэнэрһээ болохо зэрлиг амитадые гартаа бариха шадалтай.

Нёдондо жэлдэ би нэгэдэхи курсын студентнэрые абаад, Корсаково тосхон ошоо һэм. Бидэнэрые отделениин дарга нүхэр Элгеев, парторг — һургуулиин багша нүхэр Баженов гэгшэд ехэ һайнаар угтаа һэн. Яһала зохид хамтын байра, эдеэ хоолой газар, түлихэ түлеэн гэхэ мэтэ хуу бэлэн байгаа.

Үдэшын хоолой һүүлээр нэгэ бага гарай бүмбэгөөр наадаад, унтаха гэжэ байтарнай, мүнөөхил нютагай «геройнууд» хүрэжэ ерэбэл даа. Һүниин хоёр саг болотор тэдэнэрээр «дипломатическа» хөөрэлдөө ябуулха баатай болоо бэлэйб. Үдэшэ үгэеэ ололсоһон зон үглөөдэрынь эбтэй, саг соогоо тарабабди. Харин... һүниин хоёр саг боложо байхада, басагадаймнай унтаһан хахадта сонхын хаалта сэлигдэжэ, сонхын шэл тэһэ сохин, ута гэгшын һургааг «айлшан» боложо оролой.

Энээнэй һүүлээр тэсэхэ арга һалажа, конторын байшан соо хатуу хөөрэлдөөн болобо. Түрүүшын жэлдэ баһал иигэжэ үнгэршэһэн хүйхэрнүүдэй хэды хүн сүүдлүүлжэ, түрмэдэ һуулгагдаһан байба. Тиимэһээ жэл бүхэндэ хүбүүдээ түрмэдэ һуулгажа байнхаар, тэдэнтэй ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, залуушуулые һайн танилсуулха гэжэ шиидэбэбди. Партийна эмхиин секретарь Трофим Прокопьевич Баженов партбюрогой гэшүүдэй хэнэйнь хэзээ дежурствада гарахыень, клубта хэзээ лекци болохыень болзорлон бэшэбэ.

Лекци болохо үдэр. парторгтой суг ерэхэ хүнүүдые клубай газаа хүлеэнэбди. Уданшьегүй манаида «айлшалдаг» залуушуул хүрэжэ ерэбэ. Тэдэнэр баһал халуунай охитой, биллиард наншана, элдэбээр аашалнад. Нэгэ бага хожомдон татаад, томо хүнүүд гэр бүлөөрөө, бүлэг бүлэгөөрөө хүрэжэ ерэбэ. Уласхоорондын байдал тухай уншаһан аад, лекцийнгээ эсэстэ манай тосхоной байдал тухай үнгэтэ шэрэ хайрлангүй хөөрэжэ, зураглан үгөө бэлэйб. Тиихэдээ эдэ ерэһэн студентнэр хэд гээшэб, юундэ институдтаа һурангүй, Корсаково ерээ юм бэ, Корсаково тосхонһоо дээдын һургуулида орогшод ямар район ошонхойб, тэдэниие (танай үхибүүд, дүүнэр хүбүүд, басагадые) тэндэ иигэжэ угтаа һаань, танда ямар байха һэм гэжэ ойлгуулжа үгөө бэлэйбди. Энэ ушар баһа өөрынгөө үүргэ дүүргээ юм аа гү гэжэ һанагдана.

Залуушуулнай хаанашье ажаллахадаа согтой задарюунаар ажал хэдэг, эсэхэ сусахые мэдэдэггүй, омогорхомоор халаан гэжэ бидэнэр мэдэдэгбди. Харин ойлгууламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин муугаар ябуулагдадаг газарта иимэ ниитын журамда харша үйлэ хэрэгүүд ушардаг.

Тингэжэ нютагай аха заха хүнүүдэй ябадаг болоһонһоо хойшо манай ажаһуудал намдуу болошоо һэн. Гадна дежурна боложо ерэгшэд манай «айлшадые» бултыень һайн таниха ха юм. Энээн дээрэһээ тэдэнэр ерэһэн залуушуулые хараһаар ударидагшыень дуудажа асараад, бидэнтэй танилсуулаад, «энэ хүбүүн эндэһээ хойшо бүхы юумэнэй түлөө харюусаха»— гээ бэлэй. Үнэхөөрөөшье, тэрэ залуу нүхэрнай һүүлдэнь арбан нэгэн сагай боломсоор, нүхэдөө дахуулаад, амгалан нойрсохыемнай хүсөөд ябадаг һэн. Энээнэй һүүлээр бидэнэр кинодо, танцада ошодог, манайнгаа газаа ёохор хатаржа, бэе бэеэ хүндэлжэ, үгээ ойлголсожо наададаг болобобди. Һүүлэй һүүлдэ яһала һайн анда нүхэд боложо тараа һэмди.

Энээхэн ушар юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, нютагай хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна болон комсомольско эмхинүүдэй, эдэбхитэдэй ерэһэн үхибүүдтэ анхаралаа табяа һаань, тэдэнэрые өөрынгөө «дали доро» абаа һаань, ямаршье һогтуу галзуу амитад тэдэнэрые гомодхоохогүй. Нютагай аха заха хүнүүд, эхэ, эсэгэнэр ерэһэн залуушуулые өөрынгөө үхибүүд шэнгеэр хүлсэжэ абыт! Эдэтнай баһал танай үеын хүнүүдэй үри хүүгэд ха юм. Танай хүбүүе ондоо газарта хайра гамгүй сохёо, наншаа һаань, басагыетнай гасаалаа һаань, гэр малаа, хэжэ байһан ажал хүдэлмэрээ хаяад лэ, зэмэтэй хүниие олохо, хэһээхэ гэжэ сагаа бараха ха юмта. Тиимэһээ нютаг бүхэндэ ажаһууһан эхэ, эсэгэнэр бэе бэедээ туһалан, үри хүүгэдэйнгээ хойноһоо хаража, ниитын журам сахилгада эбтэй эетэйгээр хабаадалсажа, ерэһэн хүбүүд, басагадай урма баяртайгаар, ажалдаа бүтээсэтэйгээр танда туһалхадань, өөһэдөө хамһалсая, туһалалсаял.

Д. ОЧИРОВ,
Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай парткомой гэшүүн.

Мүнөөдэр—болгар арадай национальна һайндэр—Эрхэ сүлөөгэй үдэр

СОЦИАЛИС БАЙГУУЛАЛТЫН ЗАМААР

Болгарида хаанта засагай—фашизмын унагаагдажа, арадай засагай тогтоогдоһонһоо хойшо 37 жэл үнгэрбэ. Энэ түүхэтэ богонихон үе саг хүгжэлтынь мянга гурбан зуун жэлэй бүхы замда болгар арадта эгээл аша үрэ ехэтэй, эгээл зол жаргалтай байгаа. Тиимэһээ бидэнэртэ, болгарнуудта, сентябрийн 9-һөө иимэ элитэ ехэ, гайхамшагта һайндэр үгы юм. Жагсаалнуудта, арадай һайндэрнүүдтэ хабаадахаяа бүхы оронойажалшад энэ үдэр, социалис революциин үдэр, хото городууд болон һуурин тосхонуудай үйлсэ гудамжануудта гараха байна.

Фашизмые һамна бута сохиһон тухай хөөрэлдөөнэй гарахада, бидэнэртэ Советскэ Союзай үзүүлһэн шиидхэхы, үнэн зүрхэнэй туһаламжа тухай хододоо дурсан һанадагбди. Гитлеровскэ Германиин СССР-тэ зэрлиг муухайгаар добтолһонһоо хойшо түрүүшын үдэрнүүдтэ манай арадай хэһэн тэмсэлые һанаандаа оруулдагбди. Болгарнуудай эсэргүүсэлгын хүдэлөөн совет арадай, фашизмда дарлагдан мүлжэгдэһэн Европын бүхы арадуудай баатар габьяата тэмсэлтэй нэгэдэн ниилэһэн байгаа. Улаан Армиин Болгариин хилэнүүдтэ дүтэлхэдэнь, орон доторнай революционно оршон байдал дэлбэрээ һэн. Болгариин Коммунис партиин хүтэлбэри доро социалис революци хэгдэһэн байгаа. Энэ хадаа ажалшадай олон арбаад жэлэй турша соо сэдьхэһэн эгээл гэрэлтэ һайхан суртал һургаалнуудай илан мандахын түлөө тэмсэл байгаа бшуу.

Болгар арадай ажабайдалда болоһон эрид эрьелтын тэрэ үдэр тухай дурсахадаа, социалис байгуулалтын жэлнүүдтэ оронои экономикодо, эрдэм соёлдо, ниитын политическэ бүхы ажабайдалда болоһон асари ехэ хубилалтануудые үшөө дахин сэгнэдэгбди. Даинай урда тээ, 1939 ондо үйлэдбэрилэгдэдэг байһанай хэмжээнтэй промышленна продукци мүнөө Болгарида ороидоол гурбан үдэр соо гаргагдадаг юм. 1970 онойхитои сасуулбал, 1980 ондо промышленна үйлэдбэриин хэмжээн хоёр дахин ургаа. 1985 ондо, наймадахи табан жэлэй түсэбэй дүүрэхэдэ, энэ жэлэйхидэ орходоо тэрэ үшөө 35 процентээр дээшэлхэ байна. Национальна экономико тогтууритай һайнаар хүгжөө, саашадаашье хүгжэхэ. Социалис ниитын байгуулалтын бата бэхи байлга, материальнотехническэ хүсэтэ үндэһэ һуури социалис байгуулалтын дүй дүршэл, аха дүү оронуудтай харилсаа холбоон энээнэй найдамтай эшэ үндэһэн болоно.

Манай арад ямар горитой ехэ амжалтануудые түйлаа гээшэб? Хүн бүхэнэй хүртэсэдэ абажа харабал, Болгари электро ба автокарнуудые бүтээхэ, кальцитай содо, электронно техникэ бүтээхэ талаар дэлхэй дээрэ, электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилхэ, түмэрэй руда абаха, кокс, хэмэл утаһа гаргаха талаар лэ Балканай хахад арал дээрэхи гүрэнүүдэй дунда түрүү һуури эзэлнэ.

Хүдөө ажахын һалбарида манай республика ехэ амжалта түйланхай. Тэрэнэй материально-техническэ үндэһэ һуури саг үргэлжэ бэхижүүлэгдэжэ байна. Арадай ажахын энэ һалбари промышленна түхэл шэнжэтэй болоно. Имагтал үнгэрһэн табан жэлдэ хүдөө ажахын продукци — 12, харин мал ажалай продукци үйлэдбэрилгэ 22 процентээр ургаа. Наймадахи табан жэлэй түсэбөөр хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ үшөө 20 — 22 процентээр дээшэлхэ байна.

Элүүрые хамгаалгые, эрдэм наукые, соёл болбосоролые, туризмые, спортые хүгжөөлгэдэ ехэ амжалта түйлагдаа. Хүн бүхэнэй хүртэсэдэ абажа харабал, хэрэглэмжын ниитын фонднууд 1970 ондо 285 лев байһан һаа, 1980 ондо 619 лев болотороо ургаа, бодото ашаг олзонь 397-һоо 1336 лев хүрэтэрөө дээшэлээ.

Удаан хэрэглэгдэхэ эд бараа худалдажа абалгада, соёлойи гоо эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангалгада ажалшад улам ехэ анхаралаа хандуулна. Нёдондо жэл зуун бүлэдэ 77 телевизор, хубсаһа угаадаг 71 машина, 77 холодильник, 29 хүнгэн автомашина хүртэнэ. Үнгэрһэн табан жэлдэ 352 мянган гэхэ гү, али урда табан жэлэйхиһээ зуу мянгаар олон квартира баригдаһан байгаа. Энэ табан жэлдэ 400 мянган айл бүлэ шэнэ байрада нүүжэ орохо юм.

Энэ хабар болоһон БКП-гэй XII съезд НРБ-гэй экономикые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ гэһэн шиидхэбэри абаба. Тэрэнэй продукциин хэмжээн 30 — 35 процентээр ургаха ёһотой. Энэ зорилгые бэелүүлхын тула эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ, түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдаха байна. Эдэ жэлнүүдтэ национальна доход 25 — 30, харин юһэдэхи табан жэлдэ 20 — 25 процентээр ургаха.

Аха дүү социалис оронуудтай, нэн түрүүн Советскэ Союзтай тогтооһон харилсаа холбоогоо болгар арад үндэреэр сэгнэдэг юм. НРБ-гэй промышленна предприятинуудай 80-яад процентнь совет техникээр хангагданхай. СССР-эй, ГДР-эй, Польшын, ЧССР-эй, Венгриин олон мянган мэргэжэлтэд дүй дүршэлөө совет нүхэдтөө дамжуулдаг байгаа, мүнөөшье дамжуулна. Энэнь бидэнэй мүнөөнэй техникые шудалжа, дүүрэн хүсөөрнь хэрэглэхэдэмнай туһалаа. Аха дүү ёһоной хани харилсаагаа улам үргэдхэһэнэй үндэһөөр хүн зоной һуудал байдалые саашадань һайжаруулха, тэдэнэй материальна ба оюун бодолой эрилтэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангаха, социалис үйлэдбэриин харилсаае һайжаруулха, хүн зоной эрдэм мэдэсые дээшэлүүлхэ гэһэн социально - экономическа манай гол зорилго шиидхэгдэхэ ёһотой.

Экономикын, социальна ба бусад зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгэ манай түби дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангалгатай нягта холбоотой юм. Хельсинкидэ болоһон ниитэ Европын зүблөөнэй гол ёһонуудта үнэн сэхэ Болгари эб найрамдалай совет программые эдэбхитэйгээр дэмжэжэ, бүхы оронуудай ба арадуудай эб найрамдалта хани харилсаае, үгэеэ ойлголсолгые бэхижүүлхэ хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулна. Мүнөө үедэ манай урда хүршэнэртэй — Турци болон Грецитэй һайн харилсаа холбоо тогтоонхойбди. Болгариин экономическа ба соёлой харилсаан жэлһээ жэлдэ ургана. Балкандахи социалис оронуудтай — Румыни болон Югославитай һайн холбоо барисаатайбди.

Варшавска Договорой эмхиин гадаадын политическэ хараа шэглэлдэ бүрин зохилдодог, СССР-тэй али бүхы холбоо барисаа тогтоолгые һайшаадаг парти, правительствынгаа гадаадын политикые манай арад нэгэн һаналтайгаар һайшаана. КПСС-эй XXVI съезд дээрэ найруулагдаһан бүгэдэ ниитын эб найрамдал хангаха талаар шэглүүлэгдэнхэй Советскэ Союзай шэнэ үүсхэлнүүдые Болгари бүримүһэн дэмжэжэ, тэдэниие бэелүүлхын тула аргатай бүхы юумэеэ хэхэ юм. Ушарынь юуб гэхэдэ, социализм эб найрамдал хоёр таһаршагүй холбоотой бшуу.

Делчо ПИСКОВ,
болгар публицист.
(Софи—пресс—АПН).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: **оронойниислэл Софи хотодохи Сентябриин 9-нэй нэрэмжэтэ талмай.**
ТАСС-ай фотохронико.

ТАСС АПН ХИЛЫН СААНАҺАА

ХААНА, ЮУН БОЛОНОБ?

ЭСЭРГҮҮСЭЛТЫН ХҮДЭЛӨӨНЭЙ ДУРАСХААЛДА

ПАРИЖ. Франциин түүхын алдарта хуудаһануудай нэгэндэ — фашис эзэмдэгшэдһээ Парижые сүлөөлһөөр 37 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай ёһолол ниислэл хотын Монпарнас вокзалай байшангай дэргэдэ болоо. Немецүүдэй гарнизон эндэл буулта хэжэ, бэеэ тушааһан юм.

Эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ хабаадагшад, фронтовигууд. гитлеровскэ «үхэлэй лагерь» гэдэгтэ тамалагдагшад фашизмда эсэргүү, Францие сүлөөлхын түлөө тэмсэн амиһаяа алдагшадай дурасхаалые хүндэлэн тэмдэглэхын тула дайшалхы тугуудаа баринхай эндэ ерэбэ.

БРАЗИЛИИН АРАДАЙ НАЦИОНАЛЬНА ҺАЙНДЭР

БРАЗИЛИА. Бэеэ дааһан байдалай соносхогдоһон үдэр —национальна һайндэрөө Бразилиин 120 миллион зонтой арад баярай оршон байдалда тэмдэглээ. 159 жэлэй урда—1822 оной сентябриин 7-до—патриотическа хүсэнүүдэй эгэршэгүй шангаар тэмсэһэнэй удаа, энэ оронои бэеэ дааһан байдалтай болоһон тухай, Португалиһаа амяарлаһан тухай соносхогдоһон юм. Европын оронуудай дундаһаа анха түрүүн Росси Латинай Америкын шэнэ гүрэнтэй дипломатическа харилсаа тогтооһон түүхэтэй.

Латинай Америкын эгээн ехэ энэ ороной хүгжэлтын зам орёо юм. Демократическа хүгжэлтын жэлнүүдэй удаа хархис ёһо гуримууд тогтоогдоһон, экономическа дэбжэлтэнь удаан сагай, ехэ депрессеэр таһалдуулагдаһан, ажалшан арадта хүндэ хүшэр саг тудаһан байгаа.

Мүнөө Бразили демократическа дэбжэлтын заха үзүүрые үзэжэ байна. Политическэ ажабайдалынь эдэбхитэй болонги, өөһэдынгөө эрхын түлөө ажалшадай тэмсэл үргэдэнэ, Бразилиин общественные түбшэн байдалтай болгохо хэрэгтэ улад зон олооро элсүүлэгдэнэ.

Бразили СССР хоёрой хоорондын харилсаан олохон талаараа амжалтатай хүгжэжэ байнхай. Парламентска, худалдаа наймаанай, экономическа делегацинууд айлшалалсана. Вашингтоной соносхоһон, Советскэ Союзда ороохо таряа худалдахые хорёод, буруу һүрэһэн ябуулга дэмжэхэеэ Бразилиин правительство арсаһан байна. Нютагай шэнжэлэгшэдэй һанамжын ёһоор, совет-бразилиин харилсаанай дэбжэлтэ хоёр ороной арадуудай аша туһада харюусана.

ДАНИ БУРУУШААНА

КОПЕНГАГЕН. Даниин засаг барижа байгаа социал-демократическа парти (СДПД) газар дайда дээрээ ядерна зэбсэг тодхоолгохые яашье зүбшөөхэгүй гэһэн шиидхэбэри гаргаба.

СДПД-гэй түрүүлэгшэ, Даниин премьер-министр А. Йоргенсен Ольборг хотодо болоһон партиин конференци дээрэ Америкын захиргаанай гадаадын политическэ хараа бодолые эрид шууд шүүмжэлээ.

Тэрэшэлэн Даниин социал-демократическа партиин түрүүлэгшын орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Олесен нейтронно зэбсэг олоор бүтээхэ тухай Сагаан байшангай шиидхэбэриие эрид буруушаана. Энэ ябуулгань ядерна зэбсэгүүдые хизаарлаха тухай совет-американ хөөрэлдөө үнгэргэлгэдэ ехэ һаад ушаруулна. Тиимэ хөөрэлдөө һаяар эхилхые Европын гүрэнүүд хүсэнэ гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

«Өөрынгөө газар дайда дээрэ нейтронно зэбсэг тодхоолгохые Дани хэзээшье зүбшөөрхэгүй» гэжэ К. Олесен тусхайлан тэмдэглээ.

МАВРИКИИН БУРУУШААЛ

АНТАНАНАРИВУ. Маврикиин дотоодын хэрэгүүдтэ США-гай ЦРУ-гай оүдүүлигээр хамаарлантай дашарамдуулан, Маврикиинхидай дайшалхы хүдэлөөн гэдэг партиин хүтэлбэрилэгшэд Порт-Луидахи США-гай посольстводо буруушаал мэдүүлээ. Энээн тухайда «Морисьен» газетэ мэдээсэбэ. Партиин генеральна секретарь Поль Беранжее алаха гэһэн ЦРУ-гай түсэб тухай мэдээсэлнүүд һүүлэй үедэ хэблэлдэ тунхаглагдаһан байна. Америкын тагнуулай зургаан партиин дансадта мүн лэ мүнгэн туһаламжа үзүүлнэ, — гэжэ тус газетэ бэшэнэ.

ЗИМБАБВИИН ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

СОЛСБЕРИ. Зимбабвиин экономическа хүгжэлтэдэ һаад тойбо татахые баруун тээхи оронуудай компанинууд оролдоно, — гэжэ республикын премьер-министр Роберт Мугабе мэдүүлбэ. Зимбабвида предприятинуудтай монополинууд экономическа һүйдхэл хэхэ түсэбүүдые хараална.

Ангоп агентствын мэдээсэл

ЛУАНДА. Анголын мэдээсэлэй агентствын (АНГОП) дамжуулһанай ёһоор, сентябриин 5-да Лубанго Кахама хоёрой хоорондохи харгы дээрэ телевидениин түхеэрэлгэ тээгээд ябаһан машиные ЮАР-ай авиаци ракетэнүүдээр буудаһан байна. Тэрээн дээрэ гадаадын бүлэг журналистнууд ябалсаһан байгаа. Буудалгаһаа шалтагаалан, турбан хүн хүндөөр шархатаа, тэрэ тоодо Би-би-си-гэй корреспондент Майк Вулдридж бии. Бүтэн үлэһэн журналистнууд Луандада буусаад, иигэжэ мэдээсээ: Урда-Африкын самолёдууд эдэнэй машиные удаан дахаһан, энэ үе соо хэдэ дахин бомбодуулһан Кахама хото тээшэ шэглэн ниидэһэн байна. Урда-Африкын интервентнүүд Анголын Арадай Республика худар добтолон ороод, тонуул дээрмэ хэжэ үргэлжэлһөөр. ЮАР-ай самолёдууд газар дээрэ хараһан лэ юумэнүүдээ: городууд, поселогууд, һургуулинууд, больницануудые, харгынуудаар дабшаһан автомобильнуудые бомбодоно.

МАПУТУ. Вьетнамые бомбодоходоо Америкын баримталһан тактикые хэрэглэн, ЮАР-ай ВВС амгалан городууд ба тосхонууд дээрэ хүндэ бомбонуудые хаяна гэжэ Мозамбигай «Нотисиаш» газетын тусхай корреспондент байлдаанай боложо байһан районһоо дамжуулба. Зэрлиг бүдүүлиг бомбодолго ба буудалгаһаа түбхын түрүүндэ эгээлэй хүн зон — үбгэд, хүгшэд болон үхибүүд гэмтэнэ. ЮАР-ай самолёдууд тушаалдаһан бүхы юумэнүүдые — тэрэ тоодо зугадагшадые тээһэн автомобильнууд ба санитарна машинануудые бомбодоно, буудана. Булимтарагшадай сэрэгүүд шархатагшадта, амиды үлэгшэдтэ туһаламжа үзүүлхэ арга боломжыень хаһахын тула Анголын харьяата ехэ газар дайдада минэнүүдые табина. Эдэ бүгэдэнь НРА-гай амгалан хүн зондо, экономикодо шадаал һаа ехэ хохидол ушаруулха гол зорилготой гэжэ корреспондент тусхайлан тэмдэглэнэ.

...ХНОЛ АРГАНУУД

...ябуулгыень эдэбхи-...хэрэгтэ клуб ехэ ...хандуулха зэргэтэй. ...талаар республикы-...хото болон хүдөө ню-...соёлой байшан-...ордонгууд болон клу-...хэлэд ехэ ажал хэнэ. ...1979 ондо республи-...соёлой байшангууд ...тусхай темэтэй үдэшэ-..., аман үгын журнал-...бэлдэжэ үнгэргөө. ...350 мянган хүн ...лсаба. Локомотив-...заһабарилгын заводой ...ордондо, мяха-кон-...комбинадай, мүн ...«...тильщик» гэжэ соёлой ...аман үгын жур-...эмхидхэгдэжэ, тус-...темэтэй үдэшэнүүд саг ...үнгэргэгдэнэ. 1980 ...шэлэй заводой соёлой ...тусхай темэтэй ...үдэшэ болон аман ...нууд болоһон байна. ...социалис мүрысөөн-... цех, участок болон ...нуудта зорюулагда-...үдэшэнүүд заншалта бо-.... Тодорхойлходо, ма-...ваннын, шэл амһарта-...цехүүдэй, бэлэн про-...складай хүдэлмэри-...зорюулагдаһан үдэ-...үнгэргэгдөө һэн. Шэ-...заводой соёлой байшан-...хүдэлмэрилэгшэд ажалай ...дайнай ветерануудтай ...нуудта горитойхон ...хандуулна. «Вете-...сэдьхэлээрээ хүгшэр-...» гэһэн уряа доро һо-...үдэшэнүүд эмхид-.... Гэхэтэй хамта пар-...ветеранууд Н. К. Брун, ... Зимин, А. А. Жук ...бусадтай уулзалганууд ...оршон байдалда бо-...лэй.

«...Текстильщик» гэжэ соё-...байшанда социалис мү-...илагшадта зорюул-...үдэшэнүүд заншанхай. ...үг гарбалтай ажалша бүлын үдэшэнүүд, үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уулзалганууд эндэ олоной анхарал татадаг. Иимэ үдэшэнүүд дээрэ залуушуул өөрынгөө предприяти тухай, удаан саг соо хүдэлжэ сууда гараһан хүнүүд тухай, комбинадайнгаа һайн һайхан заншал тухай мэдэжэ абана.

Социалис мүрысөөнэй хүгжэлтэ хадаа мүрысөөндэ амжалта түйлаһан, илажа гараһан түрүүшүүлэй хэр зэргэ ехэ оюун бэлигтэй байһанһаань, олониитын һанал бодолһоо, тэдэнэй хандалгаһаа аргагүй ехээр дулдыдадаг гээшэ. Олоной һанал, хүсэл эрмэлзэл хүн бүхэнэй ажал ябуулгые бүри эдэбхитэй болгожо, эршэмтэйгээр хүдэлхэ арга нүхэсэл олгоно. Тиимэһээ хүн бүхэн хэрэглэгдээгүй шэнэ арга боломжо, нөөсэеэ элишэлэн оложо, үйлэдбэриин ямар нэгэн орёо зорилгонуудые тиимэ оншотойгоор, һайн талаһаань, зүбөөр шиидхэжэ шададаг.

Энээн дээрэһээ клубуудай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө хүдэлмэриие эмхидхэхэдээ түрүү хүн, бригада, цех тухай олон зондо үргэнөөр мэдээсэхэ, дуулгаха хүдэлмэри ябуулха ёһотой. Гэхэтэй хамта, ганса нэгэ хүниие магтаха бэшэ, бүхы эрхимлэжэ ябаһан түрүү коллективые магтаха, тэдэнэй оруулһан хубитые, шэнэ түрүү дүй дүршэл, онол аргыень олон зондо дуулгаха, үргэнөөр хөөрэхэ зэргэтэй. Тиигэбэл социалис мүрысөөндэ улам бүри олон зон хабаадаха гээшэ. Иимэ түрүү ажалша коллектив сэдьхэл бодолойнгоо, үзэл сурталайнгаа талаар эгээл үндэр хэмжээ баримталжа хүдэлдэг, ажалладаг байгаа һаань, тэдэнэй хүмүүжүүлхы үүргэнь бүри ехэ болохо байна.

Улаан-Үдын шэлэй заводой соёлой байшанда «Хүдэлмэришэн, шиниин омогорхолто нэрэ», «Шиниин завод, шиниин бригада» гэжэ үдэшэнүүд үнгэргэгдэнэ. Авиационно заводой «Рассвет» гэжэ Соёлой ордондо «Манай ажабайдалай намтар», «Өөһэдынгөө хэрэгые туг шэнгеэр үргэн ябанабди» гэһэн аха үеын зондо залуушуулай рапортын үдэшэнүүд, «Би манай асари ехэ түсэбүүдтэ дуратайб» гэхэ мэтэ үдэшэнүүд һонирхолтой. Иимэ үдэшэнүүд олоной һанал бодол, эрмэлзэл хүсэлые хурсадхажа, бригада, цехүүдэй габшагай ажалые бадаруулан дэбжээнэ. Тиимэһээ предприятиингаа, мүн эндэхи эрхим түрүү хүнүүдэй түлөө омогорхол, һайн һайхан сэдьхэл түрүүлжэ, хүн бүхэниие һайнаар хүдэлхэ, иимэ бэрхэ хүнүүдтэл адли болоһойб гэһэн эрмэлзэл зориг түрүүлжэ, һайн һайхан ёһо заншал, гурим баримталхаар эрмэлзүүлжэ, хүн бүхэндэ ехэ һайнаар нүлөөлнэ, туһална.

Клубуудай ажал хүдэлмэриин үшөө нэгэ шэглэл юун бэ гэхэдэ, **социалис мүрысөөе үзэл сурталай талаар хангаха зорилго болоно.** Энэ хадаа социалис мүрысөөндэ хабаадагшадта улам урма баяртайгаар, урагшаа һанаатай, эрмэлзэлтэйгээр ажаллаха эрхэ нүхэсэл олгохо хүдэлмэри мүн. Тиимэһээ ажалые тон тодорхой зүбөөр эмхидхэжэ, хүдэлмэришэдэй дунда эбтэй эетэй байдал хангаха гээшэ энэ хүдэлмэриин гол үндэһэниинь байха ёһотой. Энэ хэрэгтэ клуб мүн лэ ехэ үүргэ дүүргэнэ. Социалис мүрысөөнэй үрэ дүн согсолжо, түрүү дүй дүршэл, онол арга хүн зоной дунда идхахадаа, социалис мүрысөөнэй амжалтые олондо дуулгахадаа, үргэн ниитэ зоной урма зоригыень бадаруулжа, сэдьхэл бодолой талаар һайн һайхан харилсаа холбоо байгуулна. Тиихэдээ клубай хүдэлмэрилэгшэд элдэб янзын хөөрэлдөө эмхидхэжэ, уулзалгануудые хэнэ, үргэн олониитын хабаадалгатай шалгалтануудые үнгэргэнэ. Эндэ «хүтэлбэрилэгшэ хүдэлмэрилэгшэ хоёрой харилсаан» гэһэн асуудал онсо удха шанартай. Энэ хоёрой хоорондо нягта холбоо барисаа клуб байгуулжа шадаха ёһотой. Хүтэлбэрилэгшэ болон социалис мүрысөөндэ хабаадагшадай уулзалганууд клубта эмхидхэгдэжэ, нурган хүмүүжүүлэгшэдэй һуралсал хэгдэдэг. Энэ хадаа хүтэлбэрилэгшэдтэ педагогическа бэлэдхэл үгэжэ туһална.

Үшөө нэгэ шэглэл юуб гэхэдэ, **мүрысэгшэдэй сүлөөтэй сагыень, амарха сагыень аша үрэтэйгөөр, зүбөөр эмхидхэхэ хэрэг болоно.** Ажалайнь һүүлээр бүгэдыень суглуулжа, хөөрэлдүүлхэ гээшэ ажалша зоной дунда ёһотойл харилсан туһалалсалгын, ажал хэрэгэйнгээ талаар һайн һайханаар зэргэшэн мүрысэхын эшэ нүхэсэл болодог гээшэ.

Иимэ аятай зохид харилсаа байгуулхада социалис мүрысөөнэй үрэ дүнгүүдые олондо элирхэйлхэ, соносхохо ябадал гол үүргэ дүүргэнэ. Энэ клуб ямар арга онол хэрэглэнэб гэхэдэ иимэ. Социалис мүрысөөндэ хабаадагшадай үүргые дээшэнь үргэхэ, илагшын өөрынь жэшээе олоной дунда тарааха, хөөрэжэ үгэхэ, һайн һайхан ёһо заншал, харилсаа бэхижүүлхэ гэхэ мэтэ социальна болон абари зангай зүйлнүүдые, арга нүхэсэлнүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ зэргэтэй.

Энэ талаар ниислэл хото Улаан-Үдымнай, мүн республикымнай районуудай соёлой байшангууд болон клубуудай ажал ябуулганууд, һайн һайхан ёһо заншалнууд һайшаалтай. Жэшээлхэдэ, Улаан-Үдын предприяти болон эмхи зургаануудта жэл бүри «Ажалда алдар соло» гэһэн һайндэрнүүд үнгэргэгдэнэ. Эндэ социалис мүрысөөнэй дүнгүүд согсологдожо, предприятинуудай ажал ябуулгын баяра һайхан үенүүдэй нэгэн болодог гээшэ. «Сэнхир галханууд», «түхэреэн столой» саана уулзалганууд, социалис мүрысөөндэ илагшадтай уулзалганууд баярай урма зориг бадаруулжа, хүн бүхэнэй сэдьхэл зүрхэ хүхеэжэ, ажалай шэнэ амжалтада зоригжуулдаг.

Гэбэшье социалис мүрысөөе үзэл сурталай талаар хангаха хүдэлмэридэ яһала олон һайн юумэнүүд бииишье һаань, соёлой байшангууд болон клубууд үшөө тодорхой, нэгэ адлирхуу хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ тусхай гуримгүй, социалис мүрысөөндэ хабаадагшадта саг соонь, һайнаар мэдээсэхэ хүдэлмэри үшөөл һулаар ябуулагдана.

Партиин XXVI съезд дээрэ социалис мүрысөөе улам хүгжөөжэ, үзэл сурталай талаар клубуудай ажал ябуулгые бүри эдэбхижүүлжэ, ажалшадай дунда бүри үүргэ ехэтэй, бүри һайн һайхан харилсаа холбоо байгуулха. ажалша хүн бүхэниие ажал хүдэлмэридөө гүнзэгы мэдэрэлтэйгээр хандадагаар хүмүүжүүлхэ; энээнэй ашаар клубууд партиин сэгнэшэгүй ехэ хүсэтэй туһалагшад болохо ёһотой гэжэ онсолон тэмдэглэгдээ һэн. Тиимэһээ соёлой хүдэлмэрилэгшэд урда урдынхиһаа зохёохы ёһоор, улам ехэ хүсэл эрмэлзэлтэйгээр ажаллажа, партиингаа энэ зорилгые бодотоор бэелүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байһандань гүнзэгыгөөр этигэнэбди.

Г. ЧИСТЯКОВ,
Зүүн-Сибириин гүрэнэй соёлой институдай ахалагша багша.

Үглөөдэрынь эртэлэн бодоод, хабсагайнуудай эрмэгүүдээр өөдөө абиран гарабаб. Нэгэ хабшал газарта тогтожо, доошоо харахадам, үндэгэндэл адли дүрсэтэй аад, түхэреэн шулууд уһан соо һоо бултайлдана. Гэнтэ нэгэ шулуунинь хүдэлхэдэл гэбэ. Обёорон гэһээм, энэм шулуун бэшэ, харин хаб загаһанай толгойхон харлаба бшуу. Уданшьегүй энэ амитан хабтагай сагаан шулуун дээрэ гараад, алдалан хэбтэшэбэ. Хажуугаарнь үшөө дүрбэн «ханинарынь» тамараашье һаа, ойро дүтэлхэеэ зүрхэлнэгүй. Шулуун «дэбисхэр» эзэлээшэнь уур сухал болоно, бусадаа намнана, хүндөөр уухилна, турьяадньне үзэнэ, удаань һэлюур, һэрбээ һабараараа тарган ташаагаа маажаад абана. Ехэл дээрэлхүү хэбэртэй. Гэбэшье бусадынь зүрхэлжэ ерээд, нэгэн доро тэрээндээ доботолжо, баһал шулуун дээрэ һуурнтай болошобо. Хаб загаһанай хэбтэшэ анха түрүүшынхеэ адаглаба гээшэб. Далайһаа үшөөл олон хаб загаһад тамаран ерэнэд. Эдэнэрэй ажамидаралда өөрын хуули ёһо, зарим заршам тогтонижонхой ааб даа. Амитан бүхэн өөрын аяг аашатай, абари зантай ёһотой.

Байгал мүнөөдэр номгон намдуу. Эрьеэ нэшэн сохиһон долгинуудынь энхэргэн үгэнүүдые шэбэнэһэндэл үзэгдэнэ. Наранай элшэ сагаан унаярые һэтэлэн, Байгалай урасхалые гасаалан наадана. «Верный» катерай капитантай хэлсэһэн ёһоороо, Ушканьи аралнуудай ойроо хүртөөгүй гүн хүхэ тужануудые, зарим эрьенүүдынь хужарлан хараад, Шэбэрхын гарам тээшэ зорихо гэжэ шидээбди. Бардамаар мушхаляатаһан долгидые һэтэлэн дабшанабди. Эгээл энэ үедэ далаймнай шандааһа шадалаа туршаад үзэхэ гэһэндэл, долгинуудаа обхойсо үргөөд, саг зуура шэдэлжэл мэдэбэ. Хазаарһаа алдуурһан солгёон эмнигтэй жэнзмээр лэ. Теэд тэрэ дары гэхээр, түргэн зуур номгоршоһонинь баһал юунтэб? Юрэдөө, энэ асуудалда харюу олохонь бэрхэтэй ха. Абарга ехэ далайн булан тохой, гарам бүхэн өөрын уларилтай, өөрын дабтагдашагүй нэгэ шэнжэтэй байһанинь лэ эли ойлгосотой.

...Фотоаппарадаа бэлэн болгоод байхадам, Казимир Антонович һэмээхэн дуудажа, уһанай дунда хабтайһан шулуун дээрэ игаажа хэбтэһэн хаб загаһан тээшэ зааба. Боробтор үнгэтэй арһанинь наранда мүнгэтэн ялаганана. Нюдынь тойроод хара хирхаг, хонцооройнь үзүүр баһал харлана. Ехэл түбшэн томоотойгоор: «Намайе та яахабга?» гү, али «Бултанһаа һайхан гоё гүб» гэһэншүүгээр толгойгоо иишэ тиишэнь хиисайлган эрьюулнэ. Гэнтэ уһан сооһоо гурбан эрэ хаб загаһад бултаганалдажа, нэгэниинь ехэл шидэмгэйгээр шулуун дээрэ абиржа гарашаба. Һүүлээрээ шарбагануулхадань шаб-шаб гэмэ шанга абяан дуулдаха юм. Шэлэһэн ханитаяа вэргэлхэтэйнь сасуу нүгөө хоёрынь хэбтэри өөдэ дугташаад үзэбэ. Теэд түрүүшээр зүрхэлһэниинь эрид хатуу зантай байжа, тэдэнэз шоо үзэн, саана наанагүй «хараажархиба», һэргылэн «занажархиба» ха. Тиин оршон тойрониие һэргэлэн һонороор хаймадан хараһанай удаа, ямаршье аюулгүй ха гэжэ тодорхойлоод, һанаа амаран, ташаа дээрээ эрьелдэн, гүзээгээ хэдэ дахин хүжүүнээр маажаад абана. Эдэ амитадые бүри дүтэйһөө буулгаха гэжэ шидээд, уһан сооһоо ёдойһон томо шулуунай саана хоробоб. Гараа һарбайгаал һаа хүрэхөөр зайда болоод байхадам, эрэ хаб загаһанинь намайе обёоржо, түр зуура уһан руугаа шурган орошобо. Ялаганаһан арһатай эмэ хаб загаһан мүн лэ хойноһоонь дахан, далайн долгин руу шунгашаба. Хаб загаһадай гарахые хүлеэхэнь дэмы гэжэ ойлгоод, һанаа алдан үлөө һэм.

Ушканьи аралнуудай ургамал ногооной хангалай хоншуу гээшэнь. элдэбын сэсэгүүдынь үзэмжэ һайхан даа. нюдэ һаргаана. Сэнхир хүхэ хонхонууд, эмжэгэн ягаан дэльбэтэй тэрэнги, жэжэхэн сэсэгээр надхаһан бишыхан рябина, хүдөөгэй мангир ба анхан нэгэтэшье, хаанашье харагдаагүй бусад ургамалнууд набиша намаагаа дэлгээн, мүнхэ ажабайдал тухай бодомжолхые уряалһан мэтэ байгаа бэлэйл.

В. АЛЕШКА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хаб загаһад харуулшад мэтэл.

Авторай фото.

(Үргэлжэлэл. Эхининь сентябрийн 1-нэй, 3-най номернуудта).

НЮТАГ ЗОНДОО ХҮНДЭТЭЙ

ПАРТИИН гэшүүн бүхэн хадаа даалһан ажалдаа, нийтынгээ хэрэгтэ коммунис ёһоор хандаха, ульгэр жэшээ харуулха уялгатай бшуу. Энэ уялгаяа эрхимээр дүүргэдэг коммунистнууд манай нютагта яһала олон даа. Тэдэнэй нэгэн Светлана Борисовна Баяндуева болоно.

Хүдөөгэй айлнуудай ухибүүд шэнги нютагайнгаа һургуули дүүргээд, Светлана басаган Улаан-Үдын багшанарай училищида һурахаяа ошоогшо бэлэй. Аяар холын Эгэтэ нютагһаа город орохо, тэндэ һураха, ажабайдалдань дадаха гээшэ хүдөөгэй гүлмэрхэн басаганда түбэгтэй байжашье болоо бэзэ. Тиигэбэшье манай нютагай басаган тэрэ училищиеэ амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаа.

1966 он. Тиихэдэ Светланада Мужыхын дунда һургуулиин эхин классуудай нэгые даалгаба. Тэндэ дүрбэн жэл соо багшалаад байхадань райгүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таһаг Эгэтын найман жэлэй һургуулида хүдэлхыень дурадхаа. Тэрэл гэһээр энэ һургуулидаа таһалгаряагүй хүдэлжэ, нютагайнгаа эдиршүүлые хүмүүжүүлжэ, эрдэмдэ һургана.

Светлана Борисовна эндэ ерэһээр, эхиншье, дээгүүршье классуудта ном заажа, нилээд дүршэлтэй багша гүүлэдэг болоһониинь мэдээжэ. Тиихэ зуураа мэргэжэл шадабаряа, дүй дүршэлөө, юрэнхы эрдэм мэдэсэеэ дээшэлүүлхые ходо оролдожо ябаһаниинь ехэ магтаалтай ушар гэжэ һанагдана. Хүдэлмэриһөө таһарангүй Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтда һуража, түүхын факультет нёдондо амжалтатайгаар дүүргээ. Энэнь тэрэнэй наһанайнь, намтарайнь мартагдашагүй нэгэ шата болоно гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

Залуу багша Светлана Борисовна алишье һургуулида хүдэлхэдөө, угаа урагшаа һанаатай, эдэбхитэй, сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө һайнаар хандадаг, бэрхэ багшанарай һургахы дүй дүршэлые халан абаха гэжэ ходо эрмэлзэжэ ябадаг байһаараа коллектив соогоо, нютаг зондоо хүндэтэй болоо юм.

Багша Баяндуева мүнөө һурагшадта түүхэ заана. Гэхэ зуура завуч тушаалтай. Энэ харюусалгатай үүргэ дүүргэжэ байхадаа, залуу багшанарта методическа заабари ходо үгэжэ байдаг, туһаламжа үзүүлдэг, түрэлхидэй дунда ехэ хүдэлмэри ябуулдаг юм. Һурагшадай гэртэхинэй ямаршье асуудалаар һургуулиин дирекцидэ хандаа хада тэрэ налгы зохидоор хөөрэлдэжэ, үгэеэ ойлгосохо бэлиг шадабаритай бшуу.

Бэшэгэйнгээ эсэстэ энэ багшын нийтын ажал ябуулга тухай богонихоноор тогтохо хүсэлэн түрэнэ. Коммунист багша һургуулиин коллективэй, нютагай нийтын ажабайдалда угаа эдэбхитэйгээр хабаададаг гээшэ. Политическэ һуралсалай пропагандист, «Знание» бүлгэмэй лектор. Эгэтын сомоной Советэй арадай депутат. Эдэ бүгэдэн хадаа минии жэшэдгүй һайнаар дүүргэжэ ябаха партиина даабаринууд, партиин гэшүүнэй уялга мүн гэжэ Светлана Борисовна тоолодог шуу.

Мэргэжэл шадабаряар түгэс болоһон, багшалхы, эмхидхэхы баян дүй дүршэлтэй коммунист Баяндуева мүнөө энэ һургуулиингаа директорээр томилогдоод, һуралсалай шэнэ жэлые угтаба.

Д. ШИРАБОН,
Буряадай АССР-эй габьяата багша.
Яруунын район.

ҺУР ХАРБАЛГА

МЭРГЭШҮҮЛНАЙ ШАЛГАРБА

Һур харбалгаар «Динамо» бүлгэмэй России советэй түрүү һуури эзэлхын түлөө нэмэл мүрысөөн Улаан-Үдэ хотодохи «Спартагай» стадион дээрэ боложо дүүрэбэ.

Түрүүшын үдэрэй мүрысөөн тухай уншагшадтаа хөөрөө һэмди.

Оронойнмай эрхим бэрхэ харбагшадай нэгэн — уласхоорондын классай спортын мастер Владимир Ешеевэй хабаадалга Россоветэй мүрысөөе шэмэглээ гэхэдэ, алдуу болохогүй. Ушарынь юуб гэхэдэ, СССР-эй хоёр дахин абсолютна чемпион, ороной кубогта дүрбэн удаа хүртэһэн В. Ешеев али бүхы мүрысөөнүүдтэ хабаадахадаа, хододоо хёрхо мэргэнээр, харюусалга ехэтэйгээр харбажа, амжалта, илалта түйладаг байһаараа бусадһаа шалгардаг юм. Энэшье удаада тэрэ ёһо заншалдаа үнэн сэхэ байһанаа харуулаа.

В. Ешеев бүхы дүрбэн зайда илажа гараба. Тиихэдээ 90 метртэ — 593, 70 метртэ — 639, 50 метртэ — 633, 30 метртэ 682 очко тудажа, М-2 упражненидэ 2547 очко абаад, «Динамо» бүлгэмэй России советэй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Энэ хадаа тэрэнэй үшөө нэгэ ехэ амжалта болоно бшуу.

Эндэ тэрэ хэдэн үндэр үрэ дүнгүүдые түйлаба. Жэшээнь, М-1 упражненеэр харбахадаа 90 метртэ — 305, 30 метртэ аяар 349 очко тудаа. Эдэнь СССР-эй рекорднуудһаа оройдоол 5—6 очкогоор дутуу юм. Хоёр үдэрэй мүрысөөнэй эсэстэ үндэр үрэ дүн харуулба — 1296 очко.

Мүрысөөнэй түгэсхэлдэ В. Ешеевтэй уулзахадамнай, иигэжэ хөөрэбэ:

— Би энэ нааданда хабаадахадаа, тиимэ үндэр үрэ дүн түйлаха гэһэн зорилго урдаа табяагүй һэм. Ушарынь юуб гэхэдэ, энэ зун Италида болоһон дэлхэйн чемпионадай үедэ США-гай «Хойт» фирмын түлөөлэгшэдэй намда бэлэглэһэн номо годлиие туршажа, бэедээ тааруулха гэжэ оролдоһон байгааб.

Тиихэдэ энэ жэлэй спортын хаһа дүүрээдүй байнхай. Һаяар, тодорхойлбол, сентябриин 17-до ГДР-эй Росток хотодо уласхоорондын мүрысөөн үнгэргэгдэхэ юм. СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүд Н. Бутузова, Б. Исаченко, А. Забродский болон бусадтай хамта энээндэ хабаадалсахаб. Октябриин эхеэр Италиин Милан хотодо үнгэргэгдэдэг «Амброзиано» гэжэ уласхоорондын мүрысөөндэ оноохо байнаб. Ерэхэ жэлэй түсэб зорилгонууд ехэ. Гол мүрысөөниинь юуб гэхэдэ, июнь—июль һаранудта Венгридэ Европын чемпионат болоно. Тэрээндэ эртээһээ бэлдэжэ эхилхэ хүн бээзэб, — гэжэ Владимир хөөрөөгөө дүүргэнэ.

Спортын мастернууд А. Гармаев («Урожай»), Ц. Будаев («Динамо»), В. Гуров («Спартак»), Л. Халудоров («Динамо») болон бусад шангай һууринуудта гараһан байха юм. М-2 упражненеэр харбахадаа, Хурамхаанай хүүгэдэй спортын һургуулиин тренер Анатолий Гармаев 2153 очко абажа, хоёрдохи һуури эзэлбэ. Тиихэдээ манай республикын спортын ветеран хүсэл зориг ехэтэй, эрмэлзэл түгэс байһанаа харуулаа. Хэрбээ сагай уларилай таарамжатай зохид байгаа һаань, тэрэ уласхоорондын классай спортын мастерай норматив дүүргэхэ аргатай байгаа гээд тэмдэглэлтэй. Юуб гэбэл, энээнэй тула Анатолий түйлаһан үрэ дүндөө 37 очко нэмээхэ зэргэтэй.

Цыренжаб Будаев — 2429, Виктор Гуров 2410 очко абаһан байха юм. Энэ жэлдэ Улаан-Үдын 42-дохи һургуули дүүргэһэн спортын мастерта кандидат Павел Баханов («Спартак») иимэ ехэ мүрысөөндэ түрүүшынхеэ хабаадабашье, 2312 очко абажа, наймадахи һуури эзэлбэ. Гадна тэрэ СССР-эй спортын мастерай норматив дүүргээ. Тренер В. И. Игумнов энэ амжалтыень тэн адляар хубаалдана.

Манай республикада һур харбалгые хүгжөөлсэгшэдэй нэгэн, спортын мастер Вячеслав Гуров мүхэшэгүй мэргэжэл шадабаритай байһанаа үшөө дахин харуулба — 2311 очко. Эдиршүүл сооһоо Б. Бимбаев, Г. Хагдыров шалгарһан байна.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын классай спортын мастер Ц. Жамьяндашиева, спортын мастер С. Николаева (хоюулаа «Динамо» бүлгэмһөө) гэгшэдэй хоорондо илангаяа шанга тэмсэл болобо. М-2 упражненеэр харбахадаа, Зүүн Сибириин технологическа институдай барилгын факультедэй 1-дэхи курсын студентка Светлана Николаева 2381 очко абажа, «Динамо» бүлгэмэй Россоведэй чемпионой нэрэ зэргэдэ түрүүшынхеэ хүртөө. Тэрэ 70, 60, 50 метрэй зайнуудта илаба.

Цыбикмит Жамьяндашиева илагшаһаа оройдоол дүрбэн очкогоор гээгдэжэ, хоёрдохи һуури эзэлээ. Тэрэ 30 метрһээ харбахадаа, илажа гараһан байна. Гэбэшье манай бэлигтэй залуу харбагша түйлаһан үрэ дүнгөөрөө сэдьхэлээ ханабагүй. «Динамо» бүлгэмэй Түбэй советэй мүрысөөндэ һайнаар харбажа, энэ урагшагүйдэлгээ сагааруулхые оролдохоб», — гэжэ Цыбикмит мэдүүлнэ.

М-2 упражненеэр харбахадаа Лхамажаб Будаева (Шэтэ) гурбадахи һуури эзэлээ — 2522 очко. Спортын мастернууд Л. Тихонова, Ц. Х. Цыцыкова, мастерта кандидат В. Рейф гэгшэд ондо ондоо зайнуудаар шангуудта хүртэһэн байна.

Эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй командануудай дунда «Динамо» бүлгэмэй Буряадай республиканска советэй мэргэшүүл илажа, тус бүлгэмэй России советэй кубогаар, Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа. Нигэжэ мэргэшүүлнай шалгарба. «Динамо» бүлгэмэй Шэтын областной советэй суглуулагдамал командa хоёрдохи һуури эзэлбэ. Энэ нэмэл мүрысөөндэ хабаадаһан «Спартак» бүлгэмэй областной советэй түлөөлэгшэд гурбадахи һуурида гараһан байха юм.

Туваһаа ерэгшэдэй дундаһаа Марина Ондар, Виктор Саржатоол гэгшэд илангаяа һайнаар мүрысөө гээд тэмдэглэлтэй.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советэй шанда хүртэхын түлөө һаяхан үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ илажа гараһан Ирина Лукашевич М-1 упражненеэр харбахадаа һулашаг дүн харуулбашье, саашадаа эдэбхижэжэ, дээгүүр һууридa гараһан байха юм.

— Эндэ республикымнай суглуулагдамал командын эрэшүүл яһала ехэ амжалта түйлаа. Ушарынь гэхэдэ, гурбан хүмнай 2400 гаран очко абаһан байна. Үшөө тиихэдэ хэдэн хүн һайнаар һорилго бэлэдхэл хэбэл, иимэ үрэ дүн түйлаха аргатан байһанаа харуулаа, — гэжэ «Динамо» бүлгэмэй республиканска советэй ахалагша тренер Ц. Б. Будаев хөөрэнэ.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр «Динамо» бүлгэмэй Түбэй советэй түрүү һуури эзэлхын түлөө октябриин 5-да Ужгород хотодо эхилхэ түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадаха суглуулагдамал команда бүридүүлэгдэбэ.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ГАИ-гай экран

Улаан-Үдын 2-дохи пассажирска автотранспортна предприятиин жолоошон В. Шайдуров харгын гэнэ усал гаргаһан гэмтэн болобо. Баргажан ошодог харгыгаар һогтуугаар автобус жолоодожо ябаһаар тэрэ авари хээ. Тэндэнь һуугаад ябаһан 8 пассажирай гурбаниинь хүндөөр гэмэлтээ. Үнлэдбэриин журам хазагайруулһанһаа болоно, мүн жолоошодой дунда һэргылэмжын хүдэлмэриин һулаар ябуулагдадаг дээрэһээ иимэ гэмтэ ушар тохёолдоо гэжэ гүрэнэй автоинспекциин хүдэлмэрилэгшэд тоолоно.

Турунтаевын интернат һургуулиин хүдэлмэрилэгшэ В. Цыбиков мүн лэ харюусалгагүй, оһол ябадал гаргажа, хубиингаа мэдэлэй машина хүмэрюулээ. Харгын эгсэ годирүү дээрэ тэрэ руляа зүбөөр эрьюулжэ шадаагүй бшуу. В. Цыбиков өөрөө наһа бараа. Иимэ аваринууд һогтуу ябадалан хойшолон гээшэ.

Үнгэрһэн долоон хоногой туршада республикын харгынуудта 12 гэнэ усал болоо. Эдэ гэнэ усалнуудай хахадынь Улаан-Үдэ хотодо ба Улаан-Үдын райондо болоо юм. Авари хэһэн гэмтэд сооһоо 7 жолоошониинь һогтуу байгаа, нүгөөдүүлынь хэтэрмэ түргөөр гүйлгөө гэжэ элирүүлэгдээ.

Харгын патрульна албанай инспекторнүүд архиин халуунтай ябаһан 109 жолоошониие бариһан байна. Эдэнэй дунда Кабанскын шубуунай фабрикын жолоошон Н. И. Сокольников, 56-дахи оньһожоруулагдамал колоннын жолоошон Л. П. Чебатков, 397-дохи барилга-хабсаралгын поездын жолоошон И. И. Гончаров, бусад болоно.

Байгша оной 8 һарын туршада 800 шахуу гэнэ усал харгынуудта тохёолдобо. 193 хүн наһа бараһан, 600 гаран хүн гэмэлтэһэн байна. Илангаяа Хурамхаанай, Зэдын, Кабанскын, Захааминай районуудта харгын гэнэ усал һэргылхэ талаар хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

Н. СЕМЕНОВ,
ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэ.

АЛДАБА

Манай дүрбэдэхи зонодо наададаг хоёрдохи лигиин футболистнууд ээлжээтэ уулзалгануудаа сентябриин 5-да үнгэргэбэ.

Манай «Локомотив» команда Красноярск хото ошожо, тэндэхи «Автомобилист» командатай уулзахадаа, 0:5 гэһэн тоотойгоор шүүгдөө. Энэ ээлжээтэ «бүдэрэлгэнь», сэхынь хэлэхэдэ, хэнииешье гайхуулхагүй аабза гээд һанагдана. Юуб гэхэдэ, энээнэй урда тээхи уулзалгада өөрынгөө талмай дээрэ 0:3 гэһэн тоотойгоор Свердловскын «Уралмашда» шүүгдэхыень хараһан манай хотын футболдо дуратайшуул «Локомотивай» наадаһайнгаа «жолоое алдаһые», олохон футболистнуудай урда урданайхиһаа сог залигүйгөөр уулзалгаяа үнгэргэдэг болоһые голхорон тэмдэглэһэн байха юм. Командын ахалагша тренер В. Зубаревич үнинэй үбдэнхэй, хэдэн бэрхэ, дүй дүршэлтэй футболистнуудай сезоной һүүл тээ гэмэлтэһэнһээ уламжалан наадангүй бшуу. Иимэ эрхэ байдалда республикын спорткомитет командада анхаралаа хандуулха, зохимжотой хэмжээ ябуулгануудые хараалан бэелүүлхэ байгаа гэжэ һанагдаа. Теэд һүүлшын уулзалгануудай дүнгөөр тобшолходо, тиимэ алхам хэгдэнэгүй, хэгдэхээшье байнагүй хэбэртэй. Юрэдөөл, иигээд байха болоо һаа, «Локомотивнай» эгээн адаг һуури эзэлхэнь дамжаггүй болонхой. Республикымнай нэрэ хүндые хамгаалдаг ганса командадаа анхаралтай байял гэхэ хүсэлэнтэйбди.

Бусад уулзалганууд иимэ үрэ дүнтэйгөөр дүүрээ гэжэ РСФСР-эй футболой федераци мэдээсэнэ: «Манометр» — «Амур» (Благовещенск) — 3:1, «Факел» — «Луч» — 3:0, «Иртыш» — «Амур» (Комсомольск-на-Амуре) — 2:1, «Уралец» — «Звезда» — 0:2, «Чкаловец» — «Динамо» — 0:2, «Запсибовец» — «Торпедо» (Пермь) — 1:1.

А. ЖАЛСАНОВ.

«Спортлотонуудай» сентябриин 5-да үнгэргэгдэһэн 36-дахи тираж.

«49-һөө 6-ень тааха».

6 — дзюдогоор барилдаан, 16 — мори урилдаан, 19 — санын урилдаан, 22 — уһа руу һүрэлгэ, 40 — бадминтон, 48 — шатар.

«36-һаа 5-ень тааха».

18 — хүнгэн атлетикэ, 21 — тамаралга, 28 — мэргэн буудалга, 30 — хүндэ атлетикэ, 31 — фехтовани.

(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Нүхэд Л. И. Брежнев, Ле Зуан уулзаба». «Хани халуун, аха, дүү ёһоной оршондо» — ТАСС-ай материалнууд. Тарияа хуряалга болон тэжээл бэлэдхэлгэдэ зорюулагдаһан материалнуудай суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Улаан-Үдэ үбэлдөө эртээнһээ бэлдэнэ» — В. Нимаевай статья. «Табан жэлэй түрүүшүүл». «Мухарай эзэн» Р. Гаязовай зураглал. «Хүдэлмэришэ хүнэй аша туһада» — Э. Брюханенкын фоторепортаж. «Ажалшадай бэшэгүүдһээ» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда. «Совет индиин хани барисаанай үдэрнүүд». «Шэдитэ гайхал» — Н. Казанцевай очерк. «Социалис байгуулалтын замаар» — АПН-эй корреспондент Д. Писковой статья. «Бүмбэрсэг дэлхэйн һонин» — ТАСС-ай корреспондентнуудэй суглуулбари.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Шэнэ һонин, үйлэ хэрэгүүд, тоо, баримта» — нютаг нютагай һониной дээжэ. «Мүрдэгшын тэмдэглэлнүүдһээ».

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — Мультфильмнүүд. 10.35 — Москвагай 397-дохи һургуулиин багша Октябриин революциин орденто М. Н. Чистяковатаи «Орленок» телестудиин юнкорнууд уулзаха. 11.35 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 12.35 — Шэнэ һонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Ороной телестудинуудай баримтата фильмүүд. 16.25 — К. Хачатурянай хүгжэм. 16.15 — «Ород хэлэн». 16.45 — «Залуушуулай адрес». 18.45 — «Эрдэм наука тухай».

Улаан-Үдэ. 19.15 — «Байгал» — программа.

Орбита. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ». 20.00 — Болгар арадай национальна һайндэр — Эрхэ сүлөөгэй үдэртэ. Болгариин Арадай Республикын телевидениин дамжуулга. 22.00 — «Время» 22.35 — «Свешников» — телевизионно баримтата фильм. 23.20 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ». 23.35 — Уран һайханай уншалга. О. Уайльди. «Үнэн нүхэр». РСФСР-эй арадай артист Н. Подгорный уншана.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 13.00 — «Хуушан Таллинай гэрэй оройнууд доро» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 14.10 — «Түрэлхид, таанадта!» 14.40 — Юрэнхы биологи, 9 кл. «Арадай ажахыда биологиин удха шанар». 14.55 — Зоологи, 7 кл. «Членистоногие». 15.30 — Хүгжэм. 4 кл. «Салтан хаан тухай онтохон» гэһэн Римский-Корсаковой оперо». 15.50 — «Демьян Бедный — революциие магтан дуулагша». 16.45 — «Наранай үрэ жэмэсүүд». — баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00 — «Светофор». 17.20 «Хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын эхин шатада» — баримтата фильм. 18.40 — «Агитаторнууд, политинформаторнууд, таанадта». 19.00 — «Энергетикын һонин» — киножурнал.

Орбита. 19.15 — «Хүхюу онтохонууд».

Улаан-Үдэ. 19.45 — Соносхолнууд.

Орбита. 19.55 — Дамжуулгын программа. 20.00 — Уһанай спортоор Европын чемпионат (Югославиһаа дамжуулга). 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!» «Шэдитэ экран». 21.15 — «Холо, ойрын дуунууд». 22.00 — «Время». 23.35 — «Одни среди волков» — телевизионно олон серитэй фильм. (3-хи сери). (Болгари). 24.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Торпедо» — ЦСКА.

Редакторай орлогшо
П. Н. НИМАЕВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор — 2-54-54, приемная — 2-54-93, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76 отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21 инф. машин — 2-34-05, перевод — 2-54-95, писем и сельхоров — 2-67-81, корректорская — 2-35-95, машинное бюро — 2-57-63, фотолаборатория — 2-33-61, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли.
Н-03596. Заказ 208. Индекс 50…